

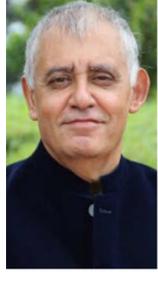
महासमिति बैठकमा सलेत हिन्दु राष्ट्र घोषणा गर्ने दबाब दिदै हस्ताक्षर अभियान चलाएका थियौं । त्यसबेला बैठकमा सहभागी १ हजार ८१५ महासमिति सदस्यमध्ये १ हजार १५ जनाले हिन्दु राष्ट्रका पक्षमा हस्ताक्षर गरेका छन् ।

शंकर भण्डारी
केन्द्रीय सदस्य

धर्म न निरपेक्ष, न सापेक्ष हुन्छ, धर्म त स्वतन्त्र हुन्छ । कांग्रेसको चार तारे ऋण्डामा भएको उठ्ठा ताराको अर्थ धार्मिक स्वतन्त्रता हो ।

डा. शशांक कोइराला
पूर्वमहामन्त्री

संविधान संशोधनका सम्भावित एजेन्डा पहिचान गर्ने ७ प्रदेशमा छलफल गर्दै जाँदा संविधानको प्रस्तावनाले 'हिन्दु राष्ट्र'को व्यवस्था हुनुपर्छ भन्ने सुझाव जनस्तरबाट आएको छ ।

डा. डिला सगौला
बुद्धिजीवी विभाग प्रमुख

कांग्रेसमा उच्चालियो हिन्दु राष्ट्रको बहस

निष्कर्षसहितको प्रतिवेदन बुझाएको छ । पार्टी सभापति शेरबहादुर देउवालाई बुझाएको प्रतिवेदनमा संविधानको प्रस्तावनामा नै हिन्दु राष्ट्रको व्यवस्था गर्नुपर्ने सुझाव छ । 'संविधानको प्रस्तावनामै हिन्दु राष्ट्र लेख्नुपर्ने बहस हुन थालेको छ', कांग्रेसकी केन्द्रीय सदस्य एवं पेसागत तथा बुद्धिजीवी विभाग प्रमुख डिला सगौलाले भनिन्, 'संविधान संशोधनका सम्भावित एजेन्डा पहिचान गर्न ७ प्रदेशमा छलफल चलाएका थियौं । कांग्रेस-एमाले गठबन्धन सरकारको एउटा महत्त्वपूर्ण एजेन्डा पनि संविधान संशोधन थियो । सोहीअनुसार छलफल गर्दै जाँदा संविधानको प्रस्तावनामै हिन्दु राष्ट्रको व्यवस्था हुनुपर्छ भन्ने सुझाव जनस्तरबाट आएको छ ।'

सोही सुझावलाई प्रतिवेदनमार्फत पार्टीलाई बुझाएको उनले मध्यान्हलाई बताइन् । प्रदेशस्तरीय छलफलमा संविधानविद्हरूले संविधानमा भएका व्यवस्थालगायत विषयमा प्रस्तुतीकरण गरेका थिए, जसमा कोशी प्रदेशमा डा. भीमार्जुन आचार्य, मधेशमा सूर्य ढुंगेल, बागमतीमा पूर्णमान शाक्य, गण्डकीमा राधेश्याम अधिकारी, लुम्बिनी र सुदूरपश्चिममा डा. काशीराज दाहाल र कर्णालीमा डा. विपीन अधिकारीले संविधानमा भएका व्यवस्थालगायत विषयमा व्याख्या गरेका थिए ।

कांग्रेस मात्र होइन, राजसंस्थासहितको 'हिन्दु राष्ट्र'को एजेन्डा बोकेको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी पनि छ । तर, कांग्रेसले राजसंस्थाको विषयलाई उठाउन चाहेको छैन । यही व्यवस्थालाई बलियो बनाउँदै 'धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र'को ठाउँमा 'हिन्दु राष्ट्र' बनाउनुपर्ने आवाज पार्टीमा बलियो बन्दै गएको नेपाली कांग्रेसका

केन्द्रीय सदस्य शंकर भण्डारीले बताए । उनले २०८० फागुनको पहिलो हप्ता गोदावरीमा भएको पार्टीको महासमिति बैठकमा समेत हिन्दु राष्ट्र घोषणा गर्न दबाव दिँदै हस्ताक्षर अभियान नै चलाएका थिए । 'त्यसबेला बैठकमा सहभागी १ हजार ८१५ महासमिति सदस्यमध्ये १ हजार १५ जनाले हिन्दु राष्ट्रका पक्षमा हस्ताक्षर गरेका छन्', भण्डारीले भने ।

१४ पदाधिकारीसहित १६४ जनाको केन्द्रीय समिति रहेको पार्टीका ४४ जना केन्द्रीय सदस्यले हिन्दु राष्ट्रका पक्षमा हस्ताक्षर गरेर बैठकमै सभापतिलाई बुझाएका थिए । यसरी हेर्दा केन्द्रीय समितिको करिब ३० प्रतिशत र महासमिति सदस्यको ५६ प्रतिशत नेताहरू हिन्दु राष्ट्र बनाउने पक्षमा उभिएका देखिन्छ ।

त्यसअघि कांग्रेसको २०७५ सालमा भएको महासमिति बैठकमा पनि हिन्दु राष्ट्र घोषणा माग गर्दै हस्ताक्षर अभियान चलेको थियो । त्यसबेला २ हजार ३०० महासमिति सदस्य रहेकामा ७१७ जनाले हस्ताक्षर गरेका थिए । सभापति देउवाले गत महासमितिको बैठकमै हस्ताक्षर बुझ्दै उक्त विषयमा छलफल गरेर जान सकिने आश्वासन दिए पनि पार्टीका कुनै बैठकमा हिन्दु राष्ट्रको प्रस्ताव भने ल्याइएको छैन । तर, पछिल्लो केन्द्रीय समिति बैठकमा शंकर भण्डारी, देवेन्द्रराज कंडेल, प्रकाश रसाइली 'स्नेही', रंगमती शाही, विद्या तिमिल्सिना, गेहेन्द्र गिरी, सीता देवकोटा, अर्जुनजंगबहादुर सिंह, शुकुराज शर्मा, पुष्पा भुसाल, शारदा पौडेल, नागिना यादव, >>> पृष्ठ २ मा

पुनः दण्डनीय हुँदै अनुचित कार्य

भ्रष्टाचार नगर्ने तर अनुचित कार्यमार्फत मुलुकलाई हानि पुऱ्याउने कार्य, अनुचित कार्य अनुसन्धानबाहिर छ । यसले बेथिति बढाएको भन्दै कानून आयोगले अनुचित कार्य दण्डनीय बनाउने प्रस्ताव अघि बढाएको हो

प्रधानमन्त्री बलियो हुने हाम्रो जस्तो राजनीतिक प्रणालीमा सतर्कता केन्द्रलाई अनुचित कार्य हेर्ने अधिकार दिँदा प्रभावकारी हुन्छ

राधेश्याम अधिकारी
वरिष्ठ अधिवक्ता

दिवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, ८ चैत ।

अनुचित कार्यमाथि अनुसन्धान नै हुन नसक्दा यो दण्डनीय हुन सकिरहेको छैन । तर, नेपाल कानून आयोगले अनुचित कार्यको अनुसन्धान गर्ने अधिकार राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई दिएर पुनः दण्डनीय बनाउने प्रस्ताव गरेको छ । हाल अनुचित कार्यमाथि अनुसन्धान नै हुन नसक्दा यो दण्डनीय हुन सकिरहेको छैन । तर, आयोगले यसमाथि अनुसन्धान गर्ने र कारवाहीको अधिकारसमेत दिएर अनुचित कार्यलाई पुनः दण्डनीय बनाउने प्रस्ताव गरेको हो ।

यसका लागि आयोगले 'राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको अधिकार र कार्य' संचालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा नै तयार पारेको छ । यो मस्यौदा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पुगेको छ । कानून मन्त्रालयबाट अगाडि बढेर मन्त्रपरिषद कार्यालय हुँदै संसदमा आएर

पारित भए यो ऐनको रूपमा बर्दलिन्छ र अनुचित कार्य पुनः दण्डनीय हुने छ किनभने विधेयकअनुसार अनुचित कार्यको सम्बन्धमा सतर्कता केन्द्रले अनुसन्धान गरेर कारवाहीको निर्णय लिन्छ । यो नहुँदा विगत लामो समयदेखि अनुचित कार्य अनुसन्धानको दायराबाहिर रहँदै आएको छ । नेपालको संविधान, २०७२ ले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट अनुचित कार्य हेर्ने अधिकार खोसेको थियो । तर, अर्को कुन निकायले हेर्ने भनेर तोकिदिएन । संविधानले अख्तियारलाई सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले अख्तियारको दुरुपयोग गरी भ्रष्टाचार गरेको विषयमा अनुसन्धान गर्न पाउने अधिकार मात्र दिएको छ । अख्तियारबाट खोसिएपछि सरकारले अनुचित कार्य हेर्नेगरी नयाँ कानून ल्याउन हिनाइ गरेको बताउँछन् पूर्वसांसद राधेश्याम अधिकारी । सरकारले ऐन नल्याएको भनेर आफूहरूले भ्रष्टाचार निवारण ऐन संशोधन >>> पृष्ठ २ मा

दलहरूमाथि लगाम लगाउँदै आयोग

- प्रतिनिधिसभामा समानुपातिकतर्फ कम्तीमा ३ प्रतिशत ल्याउने पर्ने
- ३ प्रदेशबाट १/१ जना प्रत्यक्ष निर्वाचित हुनुपर्ने
- स्वतन्त्र उम्मेदवारले कार्यकालभर कुनै पनि दलको सदस्य बन्न नपाउने
- दललाई राज्य कोषबाट अनुदान दिन सकिने
- सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्ति दलको सदस्य बन्न नपाउने
- घोषणापत्रअनुसार गरेको कामको विवरण बुझाउनुपर्ने

निमिष भन्ना/मध्यान्ह
काठमाडौं, ८ चैत ।

निर्वाचन आयोगले राजनीतिक दलहरूलाई समावेशी, आर्थिक रूपमा पारदर्शी र लोकतन्त्रप्रति थप जिम्मेवार बनाउनेगरी राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन संशोधनको प्रस्ताव गरेको छ ।

आयोगले तयार गरेको 'राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन, २०७३ लाई संशोधन गर्ने विधेयक'को मस्यौदामा यस्तो प्रस्ताव गरेको हो । आयोगले मस्यौदामाथि रायसमेत आह्वान गरेको छ ।

आयोगले निर्वाचन कानूनमा सुधार, कानूनलाई समयसापेक्ष संशोधन तथा परिमार्जन गर्न निर्वाचन व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित अलगअलग रहेका ७ वटा कानूनलाई एकीकृत रूपमा संशोधन एवं परिमार्जन गरी 'निर्वाचनसम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक'को मस्यौदा तयार गरेको थियो । उक्त मस्यौदा गत असारमै व्यवस्थापिका संसद समक्ष पेस गर्न गृह मन्त्रालयमा बुझाइसकेको छ ।

३० फागुनमा उक्त ऐनमा भएका व्यवस्थाहरूमा संशोधन तथा परिमार्जन गरिनुपर्ने विषयहरूमा सुझाव माग गर्न आयोगमा दर्ता रहेका सबै राजनीतिक >>> पृष्ठ २ मा

सजिलो छैन दल विभाजन

आयोगले तयार गरेको राजनीतिक दलसम्बन्धी मस्यौदा संसदबाट स्वीकृत भए स्वतन्त्र उम्मेदवारका रूपमा जितेका कुनै पनि उम्मेदवारले त्यो कार्यकालभर कुनै पनि राजनीतिक पार्टीको सदस्य बन्न नपाउने नयाँ ऐन बन्ने छ । स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएर जितेको व्यक्तिले दलको सदस्यता लिएर पद नै रिक्त रहने प्रवन्धसमेत गरिएको छ ।

पदकै लोभमा पार्टी फुटाउने क्रम बढेकाले त्यसलाई नियन्त्रण गरेर राजनीतिक दललाई बलियो बनाउन नयाँ प्रस्ताव गरिएको हो ।

सांसदहरूले संख्या पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सक्ने तर त्यसो गरेमा उनीहरूको पद रिक्त हुने कानूनको मस्यौदामा छ ।

मस्यौदामा केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमध्ये कुनै १ मा ४० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सकिने व्यवस्था छ । तर, यसरी नयाँ दल बनाए वा अर्को कुनै दलमा प्रवेश गरे दल त्याग गरेको मानिने >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

साउदी जाने कामदारलाई पोलियोविरुद्धको खोप अनिवार्य

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ८ चैत ।

वैदेशिक रोजगारीमा साउदी अरेबिया जाने नेपाली कामदारलाई पोलियो भाइरसविरुद्धको खोप पनि अनिवार्य गरेको छ । उक्त खोप गत १० फेब्रुअरीदेखि अनिवार्य गरिएको हो । साउदी अरेबियामा उडान भई आएको नेपाली निजी विमान कम्पनी हिमालयन एयरलाइन्सले एक सूचना जारी गर्दै साउदी नागरिक र आवासीय भिसावाहकलाई पोलियो भाइरसविरुद्धको खोप अनिवार्य गरिएको बताएको छ ।

पोलियो रोग दूषित खाना र पानीको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिसम्म सार्ने गर्छ । सन् २०१४ मा पोलियोमुक्त घोषणा भएको नेपालमा केही समयअघि काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न क्षेत्रमा पोलियोका विरामी देखापरेका थिए । सन् २०२६ सम्म पोलियो उन्मूलन गर्ने नेपाल सरकारको लक्ष्य छ ।

साउदी अरेबिया जाने

कामदारलाई केही दिनअघि अमेनिन्कोकल नामको खोप पनि अनिवार्य गरिएको थियो ।

मेनिन्कोकल एक प्रकारको ब्याक्टेरिया भएको तथा त्यसले मस्तिष्क र मेरुदण्डको वरिपरि रहेको पातलो तन्तुको सुजन गराउने रक्त प्रवाहको गम्भीर सरुवा संक्रमण निम्त्याउने बताइन्छ । साउदी अरेबियाले हजका लागि आफ्नो मुलुक प्रवेश गर्दा मेनिन्कोकल संक्रमणविरुद्धको खोप अनिवार्य गरेको छ ।

साधारण अवस्थामा १ डोजको ३ हजार ५०० रूपैयाँ पर्ने उक्त खोपको मूल्य हाल ९ हजारसम्म पुऱ्याइएका कारण काम गर्न जाने कमजोर आर्थिक अवस्थाका कामदारलाई समस्या पारेको छ । एक व्यक्तिबाट सजिलोसँग अर्को व्यक्तिसम्म फैलिन सक्ने भएकाले साउदी अरेबियाले बढी नै सतर्कताका साथ उक्त खोप लगाएर नलागाएको निगरानी गर्ने गरेको छ ।

ढकालको नेतृत्वमा माओवादीको वैदेशिक रोजगार शाखा

काठमाडौं/मस- इगल म्यानपावर कन्सल्टन्टका संचालक कृष्ण ढकालको अध्यक्षतामा नेकपा (माओवादी केन्द्र) उपत्यका विशेष प्रदेश उद्यमी महाशाखाअन्तर्गत १३ सदस्यीय वैदेशिक रोजगार शाखा गठन भएको छ ।

शुक्रबार सम्पन्न शाखाको दोस्रो भेलाको कार्यसमिति चयन गरेको हो । शाखाको

उपाध्यक्षमा साउदी नेपाल रिजुटमेन्ट प्रा. लि.का संचालक सोम तामाङ छन् । त्यस्तै, उपध्यक्षमा अल फलस ग्रुप ह्युमन रिजोर्स प्रा. लि.का संचालक राजु शर्मा र त्रिपल स्टारका सरोज लामा छन् । यासिन ओभरसिजका इन्डमणि न्योपाने सचिव पदमा निर्वाचित भएका छन् । सहसचिवमा फरण्भर ह्युमन >>> पृष्ठ २ मा

'२०८४ सम्म प्रधानमन्त्रीको दौडमा छैन'

पर्स/मस- नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले नेपालमा राजतन्त्र फर्कने कुरा असम्भव रहेको बताएका छन् । जनतासँग माओवादी तराई-मधेश जागरण अभियानअन्तर्गत शुक्रवार वीरगन्जमा नागरिक समाजसँगको संवादमा अध्यक्ष दाहालले अब राजा महाराजा फर्कने कुरा असम्भव भएको बताए ।

राजा फर्कने सम्भव भएपनि पूर्वपञ्चहरूले धमिलो पानीमा माछा मार्ने काम गरिरहेको उनले टिप्पणी गरे । अध्यक्ष दाहालले पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रले ८६/८७ वर्षका वृद्ध पूर्वपञ्च नवराज सुवेदीलाई राजसंस्था पुनस्थापना गर्ने जिम्मेवारी दिएको बताउँदै नहुने बेला बुद्धि उल्टो उल्टो जान्छ भन्ने उखान चरितार्थ भएको बताए । नेपाली जनताले सम्मानका साथ पूर्वराजालाई बस्न दिएको उल्लेख गर्दै ट्रस्टमार्फत शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता क्षेत्रमा काम गर्न सुझाव दिए ।

पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रले राजनीति गर्न नसक्ने बताउँदै दाहालले २ सय ५० वर्षसम्म शाह बंशले देश चलाउने अवसर

पाएर पनि असफल भएको दावी गरे ।

वर्तमान सरकारले भ्रष्टाचारीलाई जोगाउने, बेथिति र अराजकता कायम गर्ने काम गरेको कारण जनतामा असन्तुष्टि बढेको र त्यसको फाइदा पूर्वराजा र उनका समर्थकहरूले उठाउन खोजेको दाहालको भनाइ छ । फरक प्रसंगमा उनले शासकीय स्वरूपमा

संसदीय निर्वाचन प्रणाली मात्र अपनाएर नहुने बताउँदै जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुख चाहिएको बताए । त्यस्तो कार्यकारी प्रमुखले ५ वर्ष काम गर्न पाउने सुनिश्चितता हुनुपर्ने पनि उनले उल्लेख गरे ।

दाहालले केही समयभित्रै नेपालमा केही न केही परिवर्तन हुने संकेत पनि

गरे । तर त्यसबारे उनले केही बताएनन् । त्यस अघि वीरगन्जमा सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै अध्यक्ष दाहालले वर्तमान सरकार भ्रष्टाचारीहरूलाई जोगाउनका लागि मात्र बनेको आरोप लगाए । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकार नरागो काम गर्नका लागि बनेको उनको भनाइ थियो ।

उनले लेखा समितिको सभापति प्रमुख प्रतिपक्षी माओवादीले पाउनुपर्ने बताउँदै लेखा समिति सभापतिलाई ठूला आरोप लागे पनि प्रधानमन्त्रीले चोख्याउन तागत लगाइदिएको आरोप लगाए ।

आफू २०८४ सम्म प्रधानमन्त्री बन्ने दौडमा नरहेको बताउँदै दाहालले अब जनताको साथमा रहने प्रतिवद्धता जनाए । सरकारमा हुँदा र प्रतिपक्षमा हुँदा फरक व्यवहार नदेखाउने माओवादीको नीति रहेको उल्लेख गर्दै आफ्नो नेतृत्वको सरकार भ्रष्टाचारीहरूले हटाएको दावी गरे ।

उनले माओवादी सरकारमा रहँदा भ्रष्टाचारविरुद्धको अभियान छँदैएको र आर्थिक विकासको गति बढाउने प्रयास गरिएको पनि दावी गरे ।

लेखा समितिले १५ दिनमा ४८ वटा उजुरी छानबिन गर्ने

काठमाडौं/मस-

प्रतिनिधिसभाको सार्वजनिक लेखा समितिले १५ दिनभित्र ४८ वटा उजुरी छानबिन गर्ने भएको छ ।

समितिको शुक्रवार बसेको बैठकले त्यसका लागि विषयगत रूपमा ७ वटा उजुरी अध्ययन कार्यदल गठन पनि गठन गरिएको सभापति ऋषिकेश पोखरेलले जानकारी दिए । ७ दिनभित्र समिति सचिवालयले सबै उजुरीका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायसँग प्रतिक्रिया माग गरि १५ दिनभित्र सबै उजुरीलाई निर्णयमा पुऱ्याउने सभापति पोखरेलले बताए ।

समितिले छानबिनका लागि छनोट गरेका उजुरीमा नेपाल टेलिकमसँग सम्बन्धित ६ वटा, धितोपत्र बोर्डसँग सम्बन्धित ५, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय मातहतको नागरिक उड्डयन प्राधिकरण, लुम्बिनी विकास कोष, नेपाल वायुसेवा निगमसँग सम्बन्धित ६ वटा छन् ।

त्यसै गरी नेपाल स्काउट, नेपाल टेलिभिजन, वैदेशिक रोजगार विभाग, अर्थ मन्त्रालय, अमेरिकी सरकारको मिलेनियम

च्यालेञ्ज कर्पोरेशन (एमसीसी), रुसर उद्योग, विद्युत् प्राधिकरण, मोवाइल बैकिङ, दूरसञ्चार प्राधिकरण, स्वास्थ्य सेवा विभाग, पराष्ट्रमन्त्रालय, खेलकुद परिषद् तथा सहरी विकास मन्त्रालयसँग सम्बन्धित उजुरी परेको समितिको सचिवालयले जनाएको छ ।

यस्तै, सरकारी जग्गा फिर्ता, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोको सिम लोकेटर खरिद, विमा र बाटो गाभेलसँग जोडिएका उजुरी पनि छन् । १५ वैशाख २०८०मा समिति गठन भएपछि १ सयवटा उजुरी परेकामा समितिका सदस्य सञ्जयकुमार गौतमको संयोजकत्वमा गठित उपसमितिले ४८ वटा मात्र छानबिन गर्न सिफारिस गरेको थियो ।

अरू ५२ वटा उजुरी भने

अख्तियारले छानबिन गरिरहेको छ । केही उजुरीका विषयमा अदालतमा मुद्दा चलिरेहेको तथा केही उजुरीमा लगाइएको आरोप आग्रह र पूर्वाग्रहबाट मात्र प्रेरित देखिएको पनि समितिले जनाएको छ ।

पोखरा र भैरहवा भिन्नस्थल निर्माणमा भएको भनिएको अनियमितता छानबिन उपसमितिलाई पनि आगामी १५ दिनभित्र प्रतिवेदन बुझाउन बैठकले निर्देशन दिएको छ ।

समितिका सदस्यद्वय योगेशकुमार भट्टराईको संयोजकत्वमा भैरहवा र राजेन्द्र लिङ्देनको संयोजकत्वमा पोखरा विमानस्थल निर्माणका बखत भएको भनिएको अनियमितता छानबिन गर्न गठित उपसमितिले काम गरिरहेको छ ।

प्रत्येक पालिकामा आपत्कालीन गोदामघर व्यवस्थापन गरिने

काठमाडौं/मस-

गृह मन्त्रालयले विपद् प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्रीसहित मुलुकभरका स्थानीय तहमा आपत्कालीन गोदामको व्यवस्थापन गर्न पहल गरेको छ ।

गृहमन्त्री रमेश लेखकको अध्यक्षतामा शुक्रवार गृह मन्त्रालयमा बसेको विषयगत समितिको बैठकले विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन जोखिमको नक्साकन, सुरक्षित बासस्थान निर्माण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य, पुर्नलाभ, पुनःस्थापनाका कार्य राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश

विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले समन्वयात्मक रूपमा गर्ने निर्णयसमेत भएको छ । यसै गरी बैठकमा नगर प्रहरीको क्षमता विकासमा

अपराधलगायत सुरक्षा चुनौतीको न्यूनीकरण गर्दै नागरिकको जिउधन र सम्पत्तिको सुरक्षा गर्न नीति कार्यक्रम तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहकार्यलाई थप सुदृढ बनाइने निर्णय भएको छ ।

प्रहरी समायोजन कार्यलाई निष्कर्षमा पुर्याउन आवश्यक कानून परिमार्जन तथा व्यवस्थापकीय तयारी कार्यलाई गृह मन्त्रालयले प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अगाडि बढाउने निर्णय भएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ । देशको समग्र शान्ति सुरक्षाको अवस्था र प्रादेशिक रूपमा देखिएका सुरक्षा चुनौतीहरूको विश्लेषण तथा समीक्षा गरिएको छ, प्रवक्ता तिवारीले भने, बैठकमा

भएको निर्णय र प्राप्त सुझावसहितको प्रतिवेदन राष्ट्रिय समन्वय परिषदा पठाइनेछ । पछिल्ला दिनमा देखिएका संविधान तथा व्यवस्था विरोधी गतिविधिलाई निस्तेज गर्दै विद्यमान सुरक्षा चुनौतीहरूको सुक्ष्म निगरानी तथा नियन्त्रण गरी आमनागरिकमा सुरक्षाको प्रत्याभूति दिलाउन गृह मन्त्रालय र प्रदेश सरकारका सम्बन्धित मन्त्रालयबीचको सहकार्यलाई प्रभावकारी बनाउनेसमेत निर्णय भएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

बैठकमा गृहमन्त्री लेखकले प्रादेशिक आपत्कालीन गोदामहरू प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण थालिएको जानकारी दिए ।

कांग्रेसमा...

नृपबहादुर बड, सञ्जय गौतम, भीम पराजुली, विनेश कोइराला, मुक्ताकुमारी यादव, डिला सप्रौलासहितले हिन्दु राष्ट्रवारे छलफल हुनुपर्ने मागसहित पूरक प्रस्ताव पेस गरेका थिए ।

पार्टी सभापति देउबाले विभागको जिम्मेवारी दिएका नेता डिला सप्रौलाले यस्ता प्रतिवेदन बनाएर सभापतिको ध्यानाकर्षण गराएपछि यो विषयलाई थप महत्त्वका साथ हेरिएको छ । सभापतिबाटै विभाग प्रमुखमा मनोनीत सप्रौलाले ल्याएको प्रतिवेदन आउनुअघि सभापतिले नै 'ग्रीन सिग्नल' दिएको कतिपय नेताहरूले आशंका व्यक्त गरेका छन् । अन्य दलहरूले भने संविधानमा हिन्दु राष्ट्र राख्ने वा नराख्ने भन्ने कुनै धारणा सार्वजनिक गरेका छैनन् ।

पार्टीको पेसागत तथा बुद्धिजीवी विभाग र लोकतान्त्रिक बकिलहरूको संस्था डीलएले सातै प्रदेशमा 'संविधान संशोधन : आजको आवश्यकता' वा नराख्ने भन्ने कुनै धारणा सार्वजनिक गरेका छैनन् ।

संविधान संशोधनका सम्भावित एजेन्डा पहिचान गर्न आयोजित छलफलमा उठेका विषयलाई प्रतिवेदनमा समेटेर पार्टी नेतृत्वलाई बुझाएको नेपाल डेमोक्रेटिक लयर्स एसोसिएसन (डीएलए)का अध्यक्ष वरिष्ठ अधिवक्ता सीताराम केसीले बताए ।

'संविधान संशोधनको विषय हामी बोलेर मात्र हुँदैन, उनले भने, 'छलफलका क्रममा सहभागीहरूबाट हिन्दु राष्ट्रको विषय पनि आएको र त्यसलाई प्रतिवेदनमा समेटिएको हो । यो आयोजकले उठाएको विषय भने होइन ।'

कांग्रेसभित्र धर्मनिरपेक्षको सट्टा धार्मिक स्वतन्त्रता राखिनुपर्ने आवाज पनि बेलाबखत सुनिँदै आएको छ । कीपीपुत्रसमेत रहेका पूर्वमहामन्त्री डा. शशांक कोइरालाले धर्मनिरपेक्ष मुलुक बनाएर गल्ती भएको उल्लेख गर्दै धर्म स्वतन्त्र हुने बताउँदै आएका छन् । 'धर्म न निरपेक्ष, न सापेक्ष हुन्छ, धर्म त स्वतन्त्र हुन्छ', पूर्वमहामन्त्री कोइरालाले तर्क छ, 'कांग्रेसको चार तारे भन्दाका भएको एउटा ताराको अर्थ धार्मिक स्वतन्त्रता हो ।'

हिन्दु राष्ट्र कायम राख्ने विषय कांग्रेसभित्र पटक-पटक उठ्दै आएको एजेन्डा भएकाले अहिले तल्लो तहसम्म पुगेको नेताहरूले बताएका छन् । 'नेपाली कांग्रेसले अब संविधान संशोधन आयोग वा कार्यदल बनाउँछ । त्यसबेला हामीले दिएका सुझावलाई कार्यान्वयन गरेर अघि बढ्न सभापतिलाई आग्रह गर्छौं, नेता सप्रौलाले भनिन् ।

कांग्रेसका महामन्त्री गगन थापाले

गत बुधवार तनहुँमा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रममा सबै जात, धर्म र भाषालाई समान रूपमा हेर्ने अभिव्यक्ति दिएका थिए । 'नेपाल बहुजातीय, बहुधार्मिक, बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक देश छ । सबै जात, धर्म तथा भाषालाई समान ठाउँ दिन्छौं । नेपालमा पछिल्लो समयमा धर्म परिवर्तन जतातै देखिँदैछ, यसलाई हामीले रोक्नुपर्ने छ', उनले भनेका थिए ।

नेपालको संविधान, २०७२ मा 'नेपाल स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न, धर्मनिरपेक्ष, समावेशी, लोकतन्त्रात्मक, समाजवाद उन्मुख, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य हो' भन्ने उल्लेख छ । साथै, नेपालमा मानिँदै आएका सबै सनातन धर्महरूको रक्षा गरिने संविधानमा लेखिएको छ । कांग्रेस र एमालेबीच गत १७ असारमा भएको ७ बुँदे सहमतिमा संविधान संशोधन गरेर जाने बुँदा पनि समावेश छ, तर कुनकुन विषयमा संविधान संशोधन गर्ने भन्नेमा कांग्रेस र एमाले नै अलमलमा छन् ।

पुनः दण्डनीय...

विधेयकमै अनुचित कार्यको परिभाषा गरेर सतर्कता केन्द्रलाई अधिकार दिन प्रयास गरेको उनले स्मरण गरे । त्यो सम्भव नभए तापनि कानून आयोजकले मस्यौदा बनाएर अगाडि बढाउनु सकारात्मक विषय रहेको उनले बताए ।

वरिष्ठ अधिवक्तासमेत रहेका अधिकारी भन्छन्, 'प्रधानमन्त्री वलियो हुने हाम्रो जस्तो राजनीतिक प्रणालीमा सतर्कता केन्द्रलाई अनुचित कार्य हेर्ने अधिकार दिँदा प्रभावकारी हुन्छ ।'

भ्रष्टाचार नगर्ने तर अनुचित कार्यमार्फत मुलुकलाई हानि पुऱ्याउने कार्यलाई अनुचित कार्य मान्ने गरिएको छ ।

यसको व्याख्या अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको पुरानो ऐनमा थियो । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ मा अनुचित कार्यको व्याख्या गरिएको छ, जसअनुसार अनुचित कार्य भन्नाले सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले गनुपर्ने काम नगर्ने, काम पन्छाउने, काम गर्दा कार्यविधि पालना नगर्ने आदि पर्छन् ।

अन्य कार्यालय, अधिकारी वा कर्मचारीको कार्यमा अनाधिकार बाधा उत्पन्न गरेको वा त्यस्तो कार्यालय, अधिकारी वा कर्मचारीलाई दबाव दिई कुनै अनधिकृत कार्य गराएको, आफूले गनुपर्ने कुनै काम नगरी अन्य कार्यालय वा अन्य अधिकारीकहाँ पठाई आफ्नो उत्तरदायित्व पन्छाएको, आफ्नो पदको प्रकृतिअनुसार पालन गनुपर्ने कुनै पदीय कर्तव्य पालन नगरेमा अनुचित कार्य हुने छ ।

आफ्नो मातहतमा रहेका कर्मचारी वा आफ्नो प्रभावमा रहेका व्यक्तिलाई अनुचित दबाव दिई वा प्रलोभनामा पारी आफ्नो अनुकूलको काम गराएको वा आफूलाई पदीय हैसियतले प्राप्त उन्मुक्ति, सुविधा वा सहुलियतको दुरुपयोग गरेको पाइएमा अनुचित कार्य भएको मानिनेगरी कानून आयोजकले विधेयकको मस्यौदा तयार पारेको हो ।

दलहरूमाथि...

दलहरूलाई पन्नाचार गरी राय सुझावका लागि आह्वान गरेको थियो । त्यसक्रममा राजनीतिक दल तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग वृहत् अन्तरक्रिया, छलफलमार्फत राय सुझाव संकलन गरी प्रतिवेदन तयार गरेको थियो ।

आयोगले राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन संशोधन मस्यौदा उपर विद्यमान व्यवस्थावाहेक केही फरक र कडा प्रस्ताव गर्दै थप राय सुझाव मागेको छ ।

३ प्रतिशत श्रेषहोड अनिवार्य

आयोगले गरेको प्रस्तावअनुसार राष्ट्रिय दलको मान्यता प्राप्त गर्न प्रतिनिधिसभामा समानुपातिकतर्फ सदर मतको कम्तीमा ३ प्रतिशत ल्याउने पनी व्यवस्था गरिएको छ ।

दलहरूबीच ३ प्रतिशत श्रेषहोड बढाउने वा घटाउने भन्ने बहस जारी रहेकै बेलामा आयोगले यसलाई अनिवार्य गरेको हो ।

यस्तो प्रस्ताव आयोगद्वारा नै तयार पारिएको राजनीतिक दलसम्बन्धी कानून संशोधनको मस्यौदामा गरिएको हो ।

तर, समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ सांसद चुन कुनै पनि दलले प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीतर्फ कम्तीमा ७० प्रतिशत सिटमा उम्मेदवारी दिनुपर्ने नयाँ प्रावधान थपिएको छ । त्यति मात्र नभएर कम्तीमा ३ प्रतिशत १/१ जना प्रत्यक्ष निर्वाचित हुनुपर्ने प्रस्ताव पनि आयोगको मस्यौदामा छ ।

आयोगले दल विभाजनसम्बन्धी प्रावधानलाई पनि थप स्पष्ट बनाएर मस्यौदा तयार पारेको हो । उता, निर्वाचन व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन डेढ वर्ष कायालय वा अन्य अधिकारीकहाँ पठाई कानून एकीकृत गर्न बनेको विधेयक भने अझै सदरमा पेस भएको छैन ।

सजिलो...

यसअघि आवश्यक संख्या पुऱ्याएर एउटा पार्टी फुटाई अर्को पार्टी बनाउँदा पनि सांसद पद कायम रहने व्यवस्था थियो । त्यसवाहेक तोकिएको मापदण्डका आधारमा दललाई राज्य कोषबाट अनुदान दिन सकिने व्यवस्था

आयोगको नयाँ प्रस्तावमा उल्लेख छ । केही वर्षदेखि राजनीतिक दलहरूलाई राज्यकोषबाटै रकम दिनुपर्ने आवाज उठ्दै आएको छ ।

यसवाहेक कुनै पनि दलको केन्द्रीय समितिमा न्यूनतम २१ सदस्य र अधिकतम ३५१ जना हुनुपर्ने व्यवस्थाका लागि आयोगले प्रस्ताव गरेको छ ।

त्यस्तै, राष्ट्रिय दलका सचालमा आयोगले गरेको मस्यौदामा अतिरिक्त शर्त अघि सारेको छ ।

राजनीतिक दलहरूले आयोगमा बुझाउने विधानमा पदाधिकारीको योग्यता, अनुभव र उमेर हदसमेत उल्लेख गर्नुपर्ने छ । एकीकरण भएको दलले १ वर्षभित्र महाधिवेशन गर्नुपर्ने छ । कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले दलको सदस्य बन्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ ।

त्यति मात्र होइन, विदेशको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र नलिएको हुनुपर्ने प्रावधान थपिएको छ । यो प्रावधानले दलहरूले विदेशमा गठन गर्ने संगठनहरूमा समेत नेपाली नागरिकता त्याग गरेको व्यक्तिले सदस्यता लिन पाउने छैनन् ।

प्रस्तावित मस्यौदा स्वीकृत भए दलहरूले घोषणापत्रअनुसार गरेको कामको विवरण पनि आयोगलाई बुझाउनुपर्ने छ ।

उता, निर्वाचन कानूनलाई एकीकृत गर्न बनेको विधेयक आयोगले गत असारमै सरकारलाई बुझाइकेको छ ।

ढकालको...

रिसोस प्रा. लि.का रवीन्द्र राई निर्वाचित भएका छन् भने कार्यसमिति सदस्यमा यशो सपोर्ट ह्युमन रिसोस प्रा. लि.का विमल बस्नेत, भैरव इन्टरनेसनल सर्भिसेस प्रा. लि.का सुमिना तामाङ, सोही म्यानपावर कम्पनीका, पर्स ओभरसिज प्रा. लि.का इन्द्र तामाङ, इम्पावर ओभरसिज प्रा. लि.का ताराप्रणि राई, कान्तिपुर ओभरसिज प्रा. लि.का नवराज पाण्डे, अरेबियन सेन्टर प्रा. लि.का तपेन्द्रप्रसाद न्यौपाने र गोल्डेन एचभर्स इन्टरनेसनल प्रा. लि.का हस्तबहादुर तामाङ छन् ।

कार्यक्रममा नेकपा (माओवादी केन्द्र)का केन्द्रीय सदस्य तथा पूर्व श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री रामेश्वर राय यादवको प्रमुख अतिथि थिए । त्यस्तै, माओवादी केन्द्रका केन्द्रीय सदस्य तथा महाशाखाका इन्चार्ज कृष्ण केसी, उपत्यका विशेष प्रदेश समितिका सचिव कमल सापकोटा, उपत्यका विशेष प्रदेश समितिका सदस्य ईश्वरी पाण्डे तथा उपत्यका विशेष प्रदेश उच्चमी व्यवसायी महाशाखाका अध्यक्ष अम्विर गुरुङ तथा महासचिव कुन्छा दोर्जे दिमडोलगायतका व्यवसायीको उपस्थिति थियो ।

सिरहाका प्रजिअ दाहाल गृह मन्त्रालय तानिए

काठमाडौं/मस-

सिरहा जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी वासुदेव दाहाललाई गृह मन्त्रालय तानिएको छ । सिराहाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीमा कर्णबल्लुवा प.मू.ख. जिल्ला अधिकारी विश्वप्रकाश अर्वाललाई पठाइएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ ।

महायज्ञ गर्न दलित परिवारलाई हटाएको भन्नेवारे विषयमा सत्यतथ्य र स्वतन्त्र छानबिन गर्न गृहमन्त्री रमेश लेखकले प्रहरीलाई निर्देशन दिइसकेका छन् ।

सिरहाको औरीही गाउँपालिका ५ मा महायज्ञ आयोजना गर्न भन्दै दलित परिवारको घर भत्काइएको विषय संसदसम्म पुगे पछि प्रजिअलाई फिर्ता बोलाइएको हो ।

बिहीबार बसेको प्रतिनिधिसभा बैठकमा सांसदहरूले आकस्मिक समय लिएर उक्त विषय उठाएका थिए । उनीहरूले पीडित परिवारलाई न्याय दिलाउन र दलित समुदायमाथि भइरहेका हान्य, हिंसा तथा विभेदका घटनामा दोषीलाई कारवाही गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका थिए ।

दोषीलाई कारवाहीको माग

समन्वयाधिक समाज नेपालले महायज्ञ गर्न भन्दै सिरहाको औरीही गाउँपालिका-५ का दीपक मरिच (डोम) को घर भत्काइएकाप्रति ध्यानाकर्षण गराउँदै दोषीलाई कारवाही गर्न माग गरेको छ ।

समाजका अध्यक्ष भक्त विश्वकर्माले विज्ञप्ति जारी गरी महायज्ञ गर्न भन्दै स्थानीय दलित समुदायका भन्तिको घर भत्काइएको घटनाप्रति दुःख

व्यक्त गर्दै दोषीलाई कारवाही गर्न माग गरे । जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत कसुर तथा सजाय ऐन, २०६८ तथा अन्य कानुनी प्रावधानहरूको कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गरी दोषीमाथि कडा कारवाही र पीडितलाई न्याय दिन नेपाल सरकारसमक्ष समाजले माग गरेको हो ।

'यही चैत १७ गतेदेखि सुरु गर्न लागिएको विष्णु महायज्ञका लागि दीपक मरिच (डोम) को घर भत्काइएको छ, जसकारण पीडित परिवार अहिले विस्थापित भएको छ । पीडित परिवारको भनाइअनुसार दलित भएकै कारण डोम समुदायको घर भएको स्थानको माटोसमेत खनेर फालिएको छ, अध्यक्ष विश्वकर्माले शुक्रवार जारी गरेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'सञ्चारमाध्यममा आएका खबरअनुसार महायज्ञ सञ्चालन गरिरहेका वजरङ्गी वावाले दलित परिवार त्यहाँ रहे महायज्ञ नहुने भनी अडान लिएपछि स्थानीय पालिका अध्यक्ष शिवजी यादव र पूर्ववडाध्यक्ष दिलीप यादवको मिलेमतोमा उक्त घर भत्काइएको छ, यस

आपराधिक घटनाको समन्वयाधिक समाज नेपाल घोर भर्त्सना गर्दछ ।' नेपाललाई छुवाछूत मुक्त घोषणा गरेको १८ वर्ष बितिसकेको, नेपालको संविधान र कानूनले दण्डनीय अपराधका रूपमा किटान गरिसकेको अवस्थामा पनि जनप्रतिनिधिसमेत संलग्न भई विभेद गरी उठिवास लगाउने यस्ता कार्य हुनु जघन्य अपराध भएको समाजको ठहर छ ।

'दैनिक रूपमा दलित समुदाय जातीय छुवाछूत र विभेदको सिकार बनिरहे पनि धेरै घटना बाहिर आउन सकेका छैन । पीडितहरू अन्याय सहन बाध्य छन् । सबैलाई धर्म मान्ने अधिकार छ, तर धर्मका नाममा उठिवास लगाउनु निन्दनीय एवं दण्डनीय हो', विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'यस परिस्थितिमा, समन्वयाधिक समाज नेपालले नेपालको संविधान, जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत कसुर तथा सजाय ऐन, २०६८ तथा अन्य कानुनी प्रावधानहरूको कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गरी दोषीमाथि कडा कारवाही र पीडितलाई न्याय दिन नेपाल सरकारसमक्ष जोडदार माग गर्दछ ।'

आगलागीका घटनामा ६ को मृत्यु ३८ परिवार विस्थापित

काठमाडौं/मस-

एएको एक महिनामा देशका विभिन्न क्षेत्रमा लागेको आगलागीबाट ६ जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा एक पुरुष, चार महिला र एक बालक रहेका छन् । ती आगलागीका घटनामा ३० पुरुष, २६ महिला, ६ बालक र तीन बालिका घाइते भएका छन् ।

एक महिनामा देशभर ५०१ आगलागीका घटना भएका नेपाल प्रहरीका केन्द्रीय प्रवक्ता प्रहरी नायब महानिरीक्षक दिनेशकुमार आचार्यले जानकारी

दिए । आगलागीबाट ८७ घर र ५७ गोठमा क्षति भएको छ । आगलागीबाट १४६ पशुचौरमा मरेका छन् । घटनापछि ३८ परिवार विस्थापित भएका छन् । आगलागीबाट रु ४० करोड ४८ लाख बराबरको क्षति भएको छ । विभिन्न स्थानमा लागेको आगलागी नियन्त्रणका लागि तीन हजार ६१४ प्रहरी परिचालन गरिएको उनले जानकारी दिए ।

सबैभन्दा बढी कोशी प्रदेशमा १३५ आगलागीका घटना भएका

थिए । मधेश प्रदेशमा १०५, बाग्मती प्रदेशमा ४४, काठमाडौं उपत्यकामा ४९, गण्डकी प्रदेशमा ३३, लुम्बिनीमा ६४, कर्णालीमा ३० र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ४१ आगलागीका घटना घटेका प्रवक्ता आचार्यले जानकारी दिएका छन् ।

नेपालको वर्तमान राजनीतिक प्रणालीप्रति भारत स्पष्ट छ : मन्त्री राणा

काठमाडौं/मस- परराष्ट्र मन्त्री डा.आरजू राणा देउवाले भारतले नेपालको प्रजातान्त्रिक प्रणालीलाई समर्थन जारी राखेको बताएका छन्।
भन्दा दुई हप्ता लामो भारत भ्रमण सकेर शुक्रवार स्वदेश फर्किएकी परराष्ट्रमन्त्री देउवाले विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा पत्रकारहरूसँग कुरा गर्दै भारतको समर्थन नेपालको वर्तमान राजनीतिक प्रणालीप्रति नै रहेको स्पष्ट भएको बताइन्। भ्रमणका क्रममा भारतीय वरिष्ठ अधिकारीहरूसँग नेपालको राजनीतिक विषयमा खास कुरा नभएको जानकारी दिँदै मन्त्री देउवाले तर भारत र भारतीय नेताहरूसँग समर्थन नेपालको अहिलेको प्रणालीप्रति रहेको उनीहरूको हरेक गतिविधिबाट बुझ्न जरुरी भएको बताइन्।
नेपालमा राजावादीहरूको

चलखेल बढिरहेको प्रसंगमा उनले अहिलेको सरकारसँग भारतीय पक्ष जोडिएको र सरकार नै परिवर्तन गर्ने, व्यवस्था नै परिवर्तन गर्ने खालको आशय उनीहरूमा आफूले नदेखेको उल्लेख गरिन्।

नेपालको राजनीतिक प्रणाली नै परिवर्तन हुने चाहना उनीहरूमा नदेखिएको बताइन्। भारतीय पक्ष अहिलेको व्यवस्थाविरुद्ध नरहेको आफूले

पाएको उनले स्पष्ट गरिन्। मन्त्री देउवाले आफ्नो भारत भ्रमणका क्रममा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसँग भेटवार्ता र कुराकानी नभएको र त्यसको पहल पनि नगरेको बताइन्। तर भ्रमणका क्रममा उनी भारतीय समकक्षी एस जयशंकरसँग भेट गरेकी थिइन्।
नेपालमा राजावादीहरूको प्रदर्शन चर्किएको बेला भारत गएकी परराष्ट्रमन्त्री देउवाले फर्किएपछि यस्तो बताएकी हुन्। उनी भारत जाँदा कतिपयले नेपालमा चर्किएको राजावादी आन्दोलन प्रति भारतको धारणा बुझ्न गएको भनेर टिप्पणी गरेका थिए। मन्त्री देउवा १० मार्चमा भारत भ्रमणमा गएको थिइन्। भारत सरकारले आयोजना गरेको राईसिना डायलोगमा सहभागी हुनुअघि उनी फ्लोरिडास्थित बाबा वैद्यनाथ धाममा पुगेर पूजाआजा गरेकी थिइन्।

'लुम्बिनी विश्व शान्ति पर्यटनको केन्द्र'

लुम्बिनी/मस- संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बन्दी पाण्डेले लुम्बिनी बौद्धमार्गीको आस्थाको केन्द्रसँगै विश्व शान्ति पर्यटनको केन्द्र रहेको बताएका छन्।
दोस्रो लुम्बिनी अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति महोत्सव तथा अन्तर्राष्ट्रिय ध्यान महोत्सव उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री पाण्डेले लुम्बिनी बौद्ध धर्मालम्बीको आस्थाको केन्द्र मात्रै नभई विश्वभरका शान्तिप्रिय नागरिकको पवित्रस्थल भएकोले शान्ति पर्यटनको केन्द्र भएको बताए। विश्वव्यापी रूपमा लुम्बिनीबाट शान्ति, एकता, सद्भाव र मानवताको सन्देश दिन सकिने उनले बताए।
विश्वसम्पदा सूचीमा रहेको लुम्बिनीको संरक्षणका लागि मन्त्रालयले काम गरिरहेको मन्त्री पाण्डेले बताए। नेपालले संस्कृति, आध्यात्मिक र साहसी पर्यटनबाट लाभ लिनसक्ने उल्लेख गर्दै उनले यसको प्रमुख गन्तव्य लुम्बिनी हुने बताए। उनले हालै पर्यटन प्रवर्द्धन, संस्कृति आदानप्रदान र हवाई सेवा विस्तारका लागि थाइल्याण्ड, कम्बोडिया लगायतका देशसँग सहकार्य गर्न सम्झौता भएकोले त्यसको कार्यान्वयनमा लाग्न आग्रह गरे। लुम्बिनी विकास कोषका अध्यक्षसमेत रहेका मन्त्री पाण्डेले बुद्धजन्मस्थल लुम्बिनीसँग जोडिएको तिलोत्ताराकोट, देवदह र रामग्रामलाई विश्व शान्ति सहर बनाउनुपर्नेमा जोड दिए।

लुम्बिनी विकास कोषका उपाध्यक्ष डा. ल्हारक्याल लामाले लुम्बिनी बुद्धको ध्यानका लागि विश्वकै उत्कृष्टस्थल रहेको बताए। उनले बुद्ध धर्मको उत्पत्ति र शान्तिको सन्देश दिने स्थल लुम्बिनी रहेकाले महोत्सवले त्यसको प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए।
नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति बोर्डका कार्यकारी अधिकृत दीपकराज जोशीले लुम्बिनीमा भएको शान्ति महोत्सवले पर्यटन प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने बताए। उनले लुम्बिनी विश्वभरका बौद्धमार्गीसँगै विश्वभरका शान्तिप्रियको पनि पवित्रस्थल रहेकाले यहाँ गरिएको शान्ति महोत्सव, ध्यान, सांस्कृतिक कार्यक्रमले विश्वभर सकारात्मक सन्देश जाने बताए।
कार्यक्रममा नेपालका लागि चिनियाँ राजदूत चैन सोङले चीनले नेपालसँगको सम्बन्धलाई दिगो बनाउन पवित्रस्थल

लुम्बिनीमा दोस्रो पटक लुम्बिनी अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति सम्मेलन आयोजना गरेको बताए। उनले महोत्सवबाट नेपाल, चीन र अन्य राष्ट्रबीच सांस्कृतिक, खेलकुद, धार्मिक र जनस्तरको सम्बन्ध आदानप्रदान गर्न सहज हुने विश्वास व्यक्त गरे।
सम्मेलन उद्घाटनका अवसरमा मायादेवी मन्दिर उद्यानमा एक सय भिक्षु र चार सय साधकको सहभागितामा ध्यान गराइएको थियो। शनिवार 'खेलकुद र विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति दिवस'को अवसरमा तेस्रो लुम्बिनी अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति म्याराथन कार्यक्रम राखिएको नेपाल ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष जीवनराम श्रेष्ठले जानकारी दिए। चिनियाँ दूतावाससँगको सहकार्यमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयसहित विभिन्न निकायको आयोजनामा विहीवारदेखि उक्त महोत्सव सुरु भएको हो।

१० जनालाई प्रधानमन्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार

काठमाडौं/मस- प्रधानमन्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कारबाट विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वहरू पुरस्कृत भएका छन्।
नेपाल सरकारले शान्ति, सुशासन, नवप्रवर्तन, वैज्ञानिक खोज, अनुसन्धान तथा विकासको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने प्रतिभाशाली व्यक्तिलाई पुरस्कार दिने घोषणा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस २०८१ का अवसरमा गरेको थियो।
प्रधानमन्त्री ओलीसँगै प्रथम महिला राधिका शाक्य, उपप्रधानमन्त्री एवं सहरी विकास मन्त्री प्रकाशमान सिंहले पुरस्कृत

व्यक्तित्वहरूलाई सम्मान गरे। पुरस्कृत हुनेमा टेलिभिडिसिनलक डा. छिरीड लामा (सिन्धुपाल्चोक), विज्ञान प्रविधि नवप्रवर्तनतर्फ डा. विराजसिंह थापा (मोरङ), कौतुकी पर्वतारोही पूर्णिमा श्रेष्ठ (गोरखा), विज्ञान प्रविधितर्फ डा. आभास

मास्के (काठमाडौं) र हरिराम श्रेष्ठ (गोरखा) छन्।
यस्तै चिकित्सा क्षेत्रतर्फ डा. ओममूर्ति अनिल (महोत्तरी), खेलकुदतर्फ सावित्रा भण्डारी साम्बा (लमजुङ), सभ्यता संरक्षणतर्फ रवीन्द्र पुरी (भक्तपुर), समाजसेवातर्फ दिलशोभा श्रेष्ठ (काठमाडौं) र रामजी अधिकारी (गोरखा) पुरस्कृत भएका हुन्। नवप्रवर्तन क्षेत्रका प्रतिभावान नागरिकलाई प्रोत्साहन गर्न १७ मंसिर २०७९मा बसेको मन्त्रपरिषद बैठकले उक्त पुरस्कार स्थापना गर्ने निर्णय गरेको थियो। त्यसबेला प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई कोरिया सरकारबाट प्राप्त १ लाख अमेरिकी डलरमा नेपाल सरकारबाट सोही बराबरको रकम थप गरी पुरस्कार कोष स्थापना गरिएको थियो।
उक्त कोषबाट प्रत्येक वर्ष २ जना प्रतिभालाई जनही ५ लाख राशिको पुरस्कार प्रदान गर्ने निर्णय भएको थियो।
२०७६ सालमा पहिलो पटक २ विद्याका ३ प्रतिभालाई पुरस्कार प्रदान गरिएकामा त्यसपश्चात् कोरोना महामारीका कारण पुरस्कार वितरण हुन सकेको थिएन। अहिले ५ वर्षको पुरस्कार एकैपटक प्रदान गरिएको हो।

अर्घाखाँचीमा लक्ष्यको ९५ प्रतिशत किशोरीहरूले लगाए एचपीभी खोप

कृष्ण परियार/मध्यान्ह
सौख्यक, ८ चैत
अर्घाखाँची जिल्लामा लक्ष्यको ९५ प्रतिशत किशोरीहरूले एचपीभी खोप लगाएको पाइएको छ।
महिलाहरूको पाठेघरको मुखमा हुने क्यान्सरबाट बचाउने उद्देश्यले सञ्चालित ह्युमन प्यापिलोमा भाइरस (एचपीभी) खोप अभियान अन्तर्गत अर्घाखाँचीमा लक्ष्य नजिक प्रगति गर्दै सम्पन्न भएको स्वास्थ्य कार्यालयले जनाएको छ। गत माघ २३ देखि फागुन ६ गतेसम्म सञ्चालित अभियानबाट ७ हजार ५ सय २६ किशोरीहरू लाभान्वित भएको स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख शिव नेपालीले बताए।
नेपालीका अनुसार जिल्लाका ६ वटै स्थानीय तहमा अध्ययनरत कक्षा ६ देखि कक्षा १० सम्मका छात्रा तथा विद्यालय बाहिरका १० वर्षदेखि १४ वर्ष उमेर समूहका किशोरीहरूलाई स्थानीय तहमा रहेका केन्द्रहरूमा फर्कित खोप प्रदान गरिएको थियो। किशोरी लक्षित अभियान अन्तर्गत ७ हजार ५ सय २६ किशोरीहरूले खोप पाएका छन्। खोप अभियान जिल्लाका ६ स्थानीय तहहरूमध्ये ३ नगर र ३ गाउँपालिका गरी १ सय ४० विद्यालय, ६१ स्वास्थ्य केन्द्र र बाध्य खोप केन्द्र गरी २ सय १ केन्द्रमा फर्कित चलाइएको थियो।
कार्यक्रम सुपरभाइजर कृष्ण प्रसाद पोखरेलका अनुसार जिल्लाभरमा ७ हजार ९ सय २५ किशोरीलाई एचपीभी खोप लगाउने लक्ष्य राखिएकोमा ९५ प्रतिशत अर्थात् ७ हजार ५ सय २६ किशोरीहरूले खोप लगाउन सफल भएका छन्।
लक्ष्यको ५ प्रतिशत किशोरीहरूलाई अभियानमा समेट्न नसकिएको उनको भनाइ छ। जसअनुसार ६ वटै स्थानीय तहका ७ हजार ५ सय २६ किशोरीहरू खोपबाट लाभान्वित

भएका छन्। बाँकी रहेकाहरूलाई पनि कुनै न कुनै माध्यमबाट खोप दिलाउने योजना स्वास्थ्य कार्यालयले लिएको छ।
तहत हिसावमा सबैभन्दा बढी सन्धिखर्क नगरपालिकामा १ हजार ८ सय ५, शितगंगा नगरपालिकामा १ हजार ४ सय ७५, मालारानी गाउँपालिकामा १ हजार २ सय ४२, भूमिकास्थान नगरपालिकामा १ हजार २ सय २४, पाणिनी गाउँपालिकामा ९ सय ७० र छत्रवेद गाउँपालिकामा ८ सय २१ किशोरीहरूले खोप लगाएका छन्।
अभियानमा लक्ष्यको सबैभन्दा धेरै मालारानी गाउँपालिकाले ९९ प्रतिशत र सबैभन्दा कम सन्धिखर्क नगरपालिकाले ८९ प्रतिशत किशोरीहरूलाई खोप लगाउन सफल बनेको छ।
विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार एचपीभी खोपले महिलाको वच्चादाानीको मुखमा हुने क्यान्सरको जोखिम उल्लेख्य रूपमा रोक्न सक्ने पुष्टि भइसकेको छ। प्रजनन उमेर पुग्नु भन्दा अगावै यो खोप लगाउँदा बढी प्रभावकारी हुने भएकाले नेपाल सरकारले १० वर्षदेखि १४ वर्ष उमेर समूहका किशोरीलाई लक्षित

छाउपडी र बालविवाह रोक्न प्रतिबद्धता

सुर्खेत/मस- पश्चिम सुर्खेतमा व्याप्त छाउपडी प्रथा पछिल्लो समय न्यूनीकरण हुँदै गएको छ।
बराहताल र चौकुने गाउँपालिका तथा पञ्चपुरी नगरपालिकाका अधिकांश ठाउँमा महिनावारी हुँदा महिलालाई छाउ गोठमा राखेर प्रचलन थियो। ती ठाउँमा अहिले छाउ गोठ विरले देखिन्छन्। २०७० पछि विभिन्न समयमा प्रहरी प्रशासन, स्थानीय निकाय र गैरसरकारी संस्थाहरूको सक्रियतामा अभियानकै रूपमा छाउ गोठ भत्काइएको थियो।
छाउगोठ भत्काइए पनि महिनावारी हुँदा अलग्गै राखेर प्रचलन भने कायमै छ। सामाजिक संस्थाका रुपमा रहेको छाउपडी प्रथालाई निर्मूल पार्नका लागि स्थानीय सरकारहरूले विभिन्न संघसंस्था, आमा समूह, महिला सञ्जाल, क्लबहरूमा फर्कित विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेका छन्। एसियन एड र केड नेपालको सहयोगमा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि युवा संस्था (वाइजीजीपी) ले चौकुने र बराहताल गाउँपालिकामा महिला किशोरी तथा बाल अधिकार कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ।
उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत चौकुने र बराहताल गाउँपालिकामा मर्यादित महिनावारी, छाउपडी र बालविवाह सम्बन्धी प्यानल छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। चौकुने गाउँपालिकाको वडा न. ९ घाटगाउँमा विहीवार तथा बराहताल गाउँपालिकामा शुक्रवार छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो।
प्यानल छलफल कार्यक्रममा

मध्यपुर थिमि बन्थो उत्कृष्ट नगरपालिका

मध्यपुर थिमि/मस- मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले उत्कृष्ट नगरपालिका पुरस्कार प्राप्त गरेको छ। नेपाल नगरपालिका संघको ३२ औं वार्षिक उत्सवको अवसरमा सांस्कृतिक, वातावरण र पर्यटकीय क्षेत्रमा उल्लेखनीय कार्यसम्पादन गरेको आधारमा उत्कृष्ट नगरपालिका पुरस्कारबाट मध्यपुर थिमि पुरस्कृत भएको हो।
प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले नगरपालिकालाई पुरस्कृत गरे। नगरपालिका प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राम बहादुर केसीलाई पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो।
नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०/२०८१ मा वातावरण, संस्कृति र पर्यटकीय क्षेत्रमा

उल्लेखनीय कार्य गरेको वापत पुरस्कार दिइएको हो।
पुरस्कार पाए पछि नगर प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठले नगरपालिकाले स्थानीय बासिन्दाको साथ सहयोगबाट नगरभित्र रहेका विभिन्न मूल अमूल सम्पदाहरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यका साथ गरिएका विभिन्न प्रयासहरूको

उच्च मूल्याङ्कन भएको बताए। आठौँ वर्षहरूमा सम्पदा र संस्कृतिलाई ध्यानमा राखी कार्य गर्ने रणनीति नगरपालिकाले लिएको यत्नले बताए। उनका अनुसार पर्यटन बढाउनका लागि २७ चैतमा मध्यपुर थिमिको नगदेशमा धिमेबाजा प्रतियोगिता आयोजना हुँदैछ।

स्तन र पाठेघरको मुखको क्यान्सरको निःशुल्क परीक्षण गर्दै महानगर

काठमाडौं/मस- काठमाडौं महानगरपालिकाले चैत १२ गतेदेखि प्रजनन उमेरका महिलाहरूको स्तन र पाठेघरको मुखको क्यान्सरको निःशुल्क परीक्षण र प्रारम्भिक उपचार थाल्ने भएको छ।
स्वास्थ्य विभागले चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान, वीर अस्पतालसँगको सहकार्यमा २०२४ वैशाख १२ गतेसम्म परीक्षण र उपचार सञ्चालन गर्नेछ। गएको वर्ष गरिएको परीक्षणका क्रममा छुट हुनु भएका प्रजनन उमेरका महिला र गएको वर्ष परीक्षण गर्दा पोजेटिभ देखिएका महिलाहरू कार्यक्रमको लक्षित वर्गमा राखिएको छ। कार्यक्रमका फोकल पर्सन चन्द्रा भट्ट परीक्षणको प्रक्रियाका विषयमा जानकारी दिँदै भनिन्, 'परीक्षणमा जानुअघि आफू नजिकैको स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्रमा गएर विवरण टिप्पणी गर्नुपर्छ। यसरी विवरण टिप्पणीपछि केन्द्रबाट रेफरल टिकट प्राप्त हुन्छ। यो टिकट लिएर वीर अस्पताल सर्जिकल भवनको भुइँ तलामा गएर जाँचान सकिन्छ।'
'स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रमा टिप्पणीका विवरण जाँच गर्ने ठाउँमा हेर्न सकिने भएकोले

जाँचाने ठाउँमा नाम दर्ता गर्न लाइनमा बस्नु नपरोस्। जाँच प्रक्रिया सहज होस् भनेर आफू नजिकैको केन्द्रबाट नाम टिप्पणी गर्नुपर्छ। उनीहरूले भनिन्।

वर्ष उमेर समूहका सबै महिलाले एचपीभी डीएनए पिसिआर (ह्युमन प्यापिलोमा भाइरस) परीक्षण हुन्छ। यसबाट पोजेटिभ रिपोर्ट आयो भने कत्योस्कोपी र वायोप्सी गरिन्छ।
२०८१ वैशाख ३ गते सुरु भएर त्यस महिनाभरि बढाहरूमा चलाइएको निःशुल्क परीक्षणले क्यान्सरसँगै धेरै महिलाहरूमा प्रजनन स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित समस्याहरू देखिएको छ। त्यस बेलाको शिविरमा ८ हजार १४५ जना महिलाहरूले जाँच गराएका थिए। जसमध्ये शंका लागेका ६ हजार ६२४ जना महिलाको पाठेघरको मुखको क्यान्सर पहिचानका लागि एचपीभी डिएनए परीक्षण गरिएको थियो।

स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँचीको अनुरोध

- ०-१५ महिनाभित्रका सबै बालबालिकाहरूलाई नजिकैको स्वास्थ्य संस्था र खोप केन्द्रमा लगी स्वास्थ्यकर्मीहरूको सल्लाह बमोजिम पूर्ण खोप लगाओ।
- गर्भवती महिलाहरूले आफ्नो नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा गर्भ स्वास्थ्यकर्मीहरूको सल्लाह बमोजिम ८ पटक गर्भवन्त गरी, आइडन चर्की, क्यान्सियर, जुकाको औषधी र पोषिले खाना खाओ र HIV परीक्षण पनि गर्नु।
- गर्भवती महिलाहरूले परिवारको सल्लाह बमोजिम पैसा, यातायातको साधन, रगत र स्वास्थ्य संस्थामा सुक्नेरी हुने व्यवस्था मिलाउनु।
- आफ्नो सन्तान स्वास्थ्य संस्थामा जन्माउने र ४ पटक सुक्नेरी परेपछि आमा र बच्चाको स्वास्थ्य जाँच गर्नु।
- आफ्नो सन्तानलाई २५ महिनासम्म नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा लगी प्रत्येक महिनामा तौल जाँची आफ्नो सन्तानको वृद्धि अनुमान गर्ने। कुपोषित भएमा उपचार गर्नु।
- आफ्नो सन्तानलाई ६ महिनासम्म आमाको दूध मात्रा खुवाउने र ६ महिना पछि थप आहार खुवाउने गर्नु। (स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह बमोजिम)

शिव नेपाली
कार्यालय प्रमुख
स्वास्थ्य कार्यालय
अर्घाखाँची

पुस्तक-समीक्षा

पूर्वीय सभ्यता चिनाउने पुस्तक

जन्मदैं हृदयको गर्तमा त्यो अखण्ड ज्ञानको ज्योति बलेको थियो । त्यो ज्योतिलाई अज्ञानको बालुवाले ढचाप छोपेर हिंडेका छौं एक ठुलोको उज्यालोको आशागामा । आन्तरिकताको हिमनदीलाई छाडेर अक्षिपकका छौं मौक्तिकाको मरुभूमिमा...

■ अनिता कोइराला

सलील जवालीको 'पूर्वीय सभ्यता विश्वविख्यात विद्वानहरूका दृष्टिमा' प्रवेश गर्नु अगाडि यस कृतिका अनुवादका डा. गोविन्दराज भट्टराईका भावनालाई यहाँ उद्धृत गरेको छु, 'हाम्रा अध्यापक, चिन्तक, लेखकलाई सल्लाह दिन मन लागेको थियो- प्राचीन साहित्यका अमर सिर्जना पढौं र त्यहाँ जीवन खोजौं, त्यसको गौरवगान गरौं अनि त्यसलाई वर्तमानको आँगनमा ल्याऔं तर दुःखको कुरा छ हाम्रो सामु- स्वर्ग चढ्ने भन्दाइ भौतिकवादीहरूले खुस्काइदिए, जलाइदिए र त्यता ताने माफ्रीलाई पछारेर लडाइदिए । अनि, कसरी त्यहाँ पुग्नु ?' (पृ. : ३६)

हाम्रो सभ्यताको दुरुह अवस्था देखेर, सम्पन्नताको सुन्दर फूलवारी तहसतह भएको देखेर, आफ्नै आमालाई दुक्नै सन्तानको अधोगतिको नाडी राम्ररी छामेर डा. भट्टराई निकै चिन्तित हुनुहुन्छ । साँच्चै भनेका रहेछन् विज्ञहरूले- 'कुनै पनि समाजलाई पूर्ण रूपमा बर्बाद गर्नु छ भने त्यहाँको शिक्षा र संस्कृतिमाथि सर्वप्रथम हमला गर्नुपर्छ ।'

शिक्षाको ज्योतिले मानवको आत्मा प्रदीप्त गर्छ तर संस्कृतिमाथिको राजनीति बढो विनाशक हुँदो रहेछ । गोविन्दराज भट्टराई भन्नुहुन्छ, 'संस्कृत-गंगाको मुहान टाल्न आज कत्रा दुष्प्रयत्न भएका छन् । मलाई लागेको छ, नेपालमा जड भौतिकवादीले ५० वर्षअघि सल्काएको डडेलोले गरेको विनाशलाई केसत तुलना गर्नु ? धेरै कुरा खरानी बनायो; सबैभन्दा बढी ता अनुभूति गर्ने आत्मा डडायो; मूल्य मापन गर्ने हृदय डडायो; त्यतिले पुगेन, आध्यात्मिक मूल्य र संस्कृति अनि प्रेम डडायो, पहिरो, डडेलोपश्चात् पनि प्रकृति फेरि पलाउछिन् होला तर जडतामा बढ्न भएको मानव आत्मालाई केले फर्काउने ?' (पृ. : २७)

हाम्रो संस्कृति र सभ्यताप्रतिको विमुखताका कारणहरू थाहा पाएर मलाई साँच्चै डाको छाडेर रुन मन लाग्यो । सत्य भनेका छन् डा. भट्टराईले विपुलतम ज्ञानको सागरमा जन्मिएका हामी अर्नाभिन्न छौं त्यो विराट प्रजावाट । जन्मदैं हृदयको गर्तमा त्यो अखण्ड ज्ञानको ज्योति बलेको थियो । त्यो ज्योतिलाई अज्ञानको बालुवाले ढचाप छोपेर हिंडेका छौं एक ठुलोको उज्यालोको आशागामा । आन्तरिकताको हिमनदीलाई छाडेर अक्षिपकका छौं मौक्तिकाको मरुभूमिमा ।

पूर्वीय संस्कृति र पूर्वीय वाङ्मयको रहस्यमय इतिहासलाई बुझ्न हामीले आफैलाई बुझ्न सक्नुपर्छ । हामी त त्यो माछा हौं, जो पानीभित्रै प्यासी छौं । ब्रह्मको कुरा गर्छौं तर ब्रह्मज्ञानवाट विमुख छौं । आत्माको कुरा गर्छौं, आत्मज्ञानवाट कोसौं टाढा छौं ।

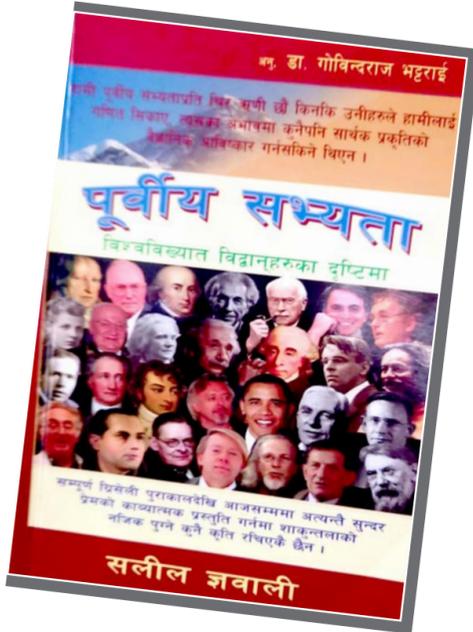
आधुनिकताको नाममा हामीले हाम्रो गौरवलाई कौडीको मूल्यमा बेचिसकेका छौं । हामी त ती ऋषिमुनिका सन्तान हौं, जो वेदका ऋचाहरूलाई सिद्ध गर्थे । दृश्य र अदृश्य जगत्लाई नाच सक्थे । सम्पूर्ण रूपमा आलोकित थिए । हाम्रा पृथ्वीले कठोर तपस्या गरेर अर्जन गरेको त्यो अलौकिक शक्ति, ज्ञान र विज्ञानलाई देखेर विश्वजगत् चकित-चकित भएको तथ्यलाई सलील जवालीले हामीमाफ देखाइदिनुभएको छ । विश्वविख्यात विद्वानहरूका दृष्टिमा पूर्वीय सभ्यता कस्तो छ ? आफ्नो सभ्यता र संस्कृतिको उपहास गर्दै, आधुनिकताको मुखण्डो लगाएका निकै सुसंस्कृत हौं भन्दै नाक फुलाउने समुदायलाई गतिलो भाषण भएर आएको छ कृति ।

सुगन्धित फूलको वगैचालाई तहसतहस पारेर मरुभूमिको वगैचामा कागजको फूलमा सुवास उत्पन्न गर्छौं भन्ने धूर्त समुदायलाई पछ्याएर हिंड्ने नालायकहरूलाई गतिलो शिक्षा भएर आएको छ यो कृति । विद्वानका दृष्टिमा हाम्रो सभ्यताको गहिराइ र उचाइ कस्तो छ भन्ने कुरालाई सलील जवालीले संकलित गरेर आजको समाजलाई जागृत

गराउने ठूलो जमर्को गर्नुभएको छ । यो महान् कार्यमा तपस्यारत हुनुहुन्छ नेपाल आमाका यी सपुत्र ।

सलील जवालीको 'ग्रेट माइन्ड्स अवर इन्डिया' साना दुःखले आर्जन गरेको कृति होइन । नेपाल आमालाई माया गर्ने नेपालका सच्चा पुत्र हुन् सलील जवाली । भारतलाई कर्म भूमि बनाएर पसिना वगाउँदै जीवनको ५ दशक विताइसकेका जवाली कटिबद्ध छन्- आजको पुस्तालाई पूर्वीय सभ्यतासँग परिचित गराउन । कठिन तपस्यावाट जन्मिएको खोजमूलक कृति हो यो । यस्तो महत्त्वपूर्ण कृतिलाई नेपाली भाषामा डा. गोविन्दराज भट्टराईले अनुवाद गरेर मातृभूमि चुकाउनुभएको छ ।

यो कृतिलाई हृदयका आँखाले पढेर, यसका भावहरूलाई मस्तिष्कको वगैचामा रोप्ने हो भने आत्मरञ्जन अवश्य हुन्छ । जीवनको

गतिले जब लक्ष्य समात्छ, तब जीवन सार्थक हुन्छ । सभ्यतालाई बुझ्न सके लक्ष्य सुस्पष्ट हुन्छ । सभ्यताविनाको मान्छे त जरा उखलिएको वृक्षको भाँती डगमग-डगमग गरिरहन्छ । अशान्तिको दलदलमा फस्छ । आफूलाई चिन्न सके मानवले शान्ति प्राप्त गर्छ । जब आफूलाई आफैमा भेटिन्छ, तब सम्पूर्ण तनाव समाप्त हुन्छ ।

हो, विश्वविख्यात विद्वानहरूको दृष्टिवाट वेद, उपनिषद्लाई चिन्न सक्थौं भने हाम्रो मुखवाट पनि डा. एपीजे अब्दुल कलामले भनेभै वाणी निस्कन्छ, 'वेदहरू प्राचीनतम शास्त्र हुन् र ती भारतवर्षका अनमोल सम्पदा पनि । भारतीय संस्कृतिको आत्मा नै वेदमा अडिएको छ । सम्पूर्ण विश्वले वेदको महत्त्वलाई स्वीकारेको छ ।'

कलामको यो विराट चिन्तन पढ्दा हृदय गदगद हुन्छ । हृदयमा हात राखेर मनन गरौं के वेद, उपनिषद र गीतालाई कुनै धर्म, जात, भूगोल र सम्प्रदायमा सीमित गर्न सकिन्छ ? किन हामी हाम्रो विराट ज्ञानलाई संकुचित धारवाट मात्र हेर्छौं ? हाम्रा प्राचीन ज्ञानले विराटलाई आलोकित गरेको छ । प्राचीन ज्ञान विश्व कल्याणका लागि हो । यो निजत्वभन्दा माथि हुन्छ । कुनै धर्मको पेवा हुँदैन । यस्तो जीवन जिउने कला सिकाउने दिव्यज्ञान कसरी अपूर्ण हुन्छ ? हामी पूर्ण ज्ञानलाई तिरस्कार गरेर, नौलो नौलो ज्ञानको खोजीमा यो आत्मैव्य सम्पदालाई लत्याउँदै छौं । म पूर्वीय सभ्यतालाई विद्वानहरूको दृष्टिवाट पढ्दै छु आफ्नै आमालाई ।

प्राचीन संस्कृति र पूर्वीय वाङ्मयको विराट क्षेत्रलाई पनि विश्वविख्यात विद्वानहरूको आँखावाट बुझ्ने कोसिस गर्दै छु । जुलियस रोवर्ट ओपेन्हाइमर, आर्थर सोपेन्हावर, अल्बर्ट आइन्स्टाइन, विलियम वर्डस्वर्थ, जर्ज बर्नार्ड शा, स्ट्युर्टन स्मिथलगायत ११९ जना दार्शनिक, वैज्ञानिकहरूको पूर्वीय वाङ्मयप्रतिको विराट दृष्टिकोण नै यो पुस्तकको आकर्षण हो ।

हामी कति सांयुरो दृष्टि लिएर हिंडेका रहेछौं भन्ने कुरा स्पष्ट हुन्छ आजका समाजको आजका मनलाई छाम्दा । एक पटक हामीले बुझ्ने पर्छ हाम्रा पृथ्वीहरू कस्ता रहेछन् ? वेद के हो ? उपनिषदमा के छ ? गीताको महत्त्व र उपयोगिता मानव जीवनका लागि कालातीत छ । यो विज्ञानलाई आत्मसात् मात्र गर्न सके मानव जीवनका तमाम समस्या निर्मूल हुन्थे ।

सलील चिन्तित छन् पूर्वीय सम्पदावाट विमुख हुँदै गएका नेपाल आमाका सन्ततिप्रति । उनी मानव सभ्यतालाई आफैसँग परिचित गराउन चाहन्छन् । पुस्तक पढ्दै गर्दा म दड्दास भएकी छु । अमूल्य खजाना हात लागेको भँ अपार खुसी मिलेको छ । मौखिक रूपमा जति भट्याए पनि आधिकारिक रूपमा यो सत्य बाहिर आएको थिएन ।

सलीलले विश्वविख्यात विद्वानहरूको वाणीलाई कति मज्जाले संगृहीत गरेर दडो प्रमाण पेस गर्न सके बनाएका छन् । भौतिकताको माखेसाडलोमा वाधिएका आजका बढो बौद्धिक र तार्किक हुँ भन्नेहरूलाई मुखमा बुझो लगाउन यो कृति उपयुक्त हुन्छ । आजका शिक्षित मनुवाले विश्वविख्यात विद्वानहरूका कुरा त ध्यान दिएर सुन्नुन नि ! हाम्रा ऋषिमुनिहरूलाई उपहास गर्ने नवशिक्षितहरूले अब पनि चेतलान कि नचेतलान ?

यही पुस्तकवाट हर्मन हेस्से मलाई सम्भाउछन्, 'भारतवर्ष कुनै देश वा भौगोलिक परिधि मात्र होइन, अपितु यो आत्माको आवासगृह र उसको युवाकाल पनि हो; सर्वव्यापित हो पुनः अदृश्यमान तत्त्व एवं एक सार्वकालिक एकत्व पनि हो ।'

सत्य त आखिर सत्य नै हुने रहेछ । विद्वानले सधै सत्यको पक्षमा वकालत गर्दा रहेछन् । नमन छ ती सम्पूर्ण विद्वानहरूलाई, जसले मानवताको गतिलो उदाहरण प्रस्तुत गरेका छन् । निष्कपट, निश्छल र निर्मल हृदयको आँखाले देखेका पूर्वीय वाङ्मयका बालिया पाटाहरूलाई विश्वसामु व्याख्या गर्न कति पनि कन्जुस्याई गरेका छैनन् ।

पुस्तक पढेपछि, बेलाबेलामा यस्तो पनि लाग्यो-

धक्कार छ हामीलाई । आफूलाई चिन्न नसकेर आज साँच्चै हामी विक्षिप्त भएका रहेछौं । संसारलाई हेर्ने हाम्रा यी २ आँखा पर्याप्त छन् तर आफूलाई हेर्ने एना नै चाहिन्छ । सलील जवालीले यो कृति एना स्वरूप हाम्रो अगाडि ल्याइदिनुभएको छ तर पनि यो एना उठाएर एकचोटि आफ्नो अनुहार हेर्ने जमर्को गर्दैनौं कि भन्ने पिर पनि परेको छ ।

सलील जवालीले २० वर्षको निकै लामो समय खर्चेर यो कृति हामीलाई उपहार दिनुभएको छ । यो पुस्तकमाफत हाम्रो विराट संस्कृति, सभ्यता र सम्पदासँग हामीलाई साक्षात्कार गराइदिनुभएको छ ।

प्रा. गोविन्दराज भट्टराई आफ्नो भूमिका मार्फत् हामीलाई यसरी अफ सजग गराउनुहुन्छ-

'योगवाशिष्ठले भन्छन्- प्रत्येक अणुको रिक्तताभित्र अरू विशाल विश्व छन्; ती एउटा सूर्य किरणमा विद्यमान विन्दुभै बहुविध छन्; आज आएर हामी यी सत्य स्वीकार्दै छौं । हामी सधै अनन्तताको छेउमा छौं, उनीहरू अन्त्य भेट्छौं भन्ने भ्रान्तिमा । यो सम्पूर्ण ज्ञानराशि संस्कृतमा छ । हाम्रा वर्तमान भाषासम्म त्यो उज्यालो सन सकेको छैन । यस सम्बन्धमा फ्रेडरिक भोन स्लेगेल्ले बोलेका शब्द कति विचारणीय छन्- यो संसारमा संस्कृत भाषाको जस्तो नियमनिष्ठा भएको र त्यति दार्शनिक सुस्पष्टताले युक्त अन्य कुनै भाषा छैन, प्रिसेली पनि छैन । यस्तो आदिम कल्पवृक्ष हिजोसम्म हाम्रै भूमिमा फल्दै थियो तर आज हाम्रै जडमित्रहरूले त्यसको जरा उतानो पारे; उग्र भौतिकता त्यसमाथि घोडा चढयो, काँटी ठोस्यो र मरणसन्न छ आज । यो हाम्रो सभ्यतामा आएको सबैभन्दा ठूलो ह्रासोन्मुख यात्रा हो । यस दुष्कर्मका लागि हामीलाई सम्भयले सत्राउने छ । हाम्रा अन्धवेग र उतेजनाहरूको महँगो मूल्य भोलिले तिर्नुपर्ने छ ।'

२ लघुकथा

दाग

■ घनेन्द्र ओझा

शुभानीसँगै राखिएको दाग देखेर अस्किप टुवै अद्र अलादली । टुवैले दागला एकअर्काको प्रतिबिम्ब देखिरहेका थिए...

अचानक देखियो शुभानीको पेटमा फुस्रो दाग । सरुवा रोगको विगविगी बहिरहेका बेला शुभानीको पेटको दाग निकै चर्चाको विषय बन्यो गाउँघरमा । हुनत विगत ४ महिनादेखि सुरु भएको रहेछ, बाहिर देखिएको थिएन । दिनदिने बढ्न थालेपछि कपडाले पनि नछोपिनेगरी बाहिर फौलियो ।

त्यसो त शुभानीले निकै लुकाउन खोजी- समाजमा सरुवा रोग लागेकालाई छिछि दूर गर्न भएकाले होला । ज्यान पातलो भए पनि ज्यानभन्दा निकै ठूला लुगा लगाई- दाग लुकोस् भनेर । अहं, फनफन बढ्न पो थाल्यो ।

समयक्रमसँगै दाग बढ्दै, फैल्दै र छिपिदै गयो । हुन सक्थ्यो, समयमै उपचार गराएको भए निको हुन्थ्यो । उपचार गराउन चाहिन वा जानिन । या त हुन सक्छ, उपचार गराउंदा दागबारे सबैले थाहा पाउँछन् भन्ने डार भयो उसमा । दाग बढिरह्यो ।

दाग सुरु भएको ९ महिना पूरा भएको छ । शुभानी केही दिनदेखि

बाहिर निस्केकी छैन । गाउँघरमा हल्ला छ- शुभानी निकै सिक्कित छे । तर, कोही पनि शुभानीको छेउ जान सकेको छैन (चाहेको छैन), कारण, दाग सन सक्छ । गाउँमा दाग निकै डरलाग्दो सरुवा रोगका रूपमा भित्रिएको छ ।

मानवीय नाताले(?) गाउँका भद्र भलादमी मानिएका प्रधानाध्यापक र गाविस अध्यक्षको अग्रसरतामा शुभानीलाई उपचारार्थ शहर लगियो, अस्पताल । डाक्टर र नर्सको निकै ठूलो मिहिनेतले दाग निचोरियो । निकै कष्ट भएको थाहा हुन्थ्यो शुभानीको चिच्याट सुन्दा । 'विरामी भेट्न सक्नुहुन्छ, डाक्टरले अनुमति दिएपछि प्रधानाध्यापक र अध्यक्ष विरामी कक्षमा प्रवेश गरे । शुभानी मुस्कुराई- दुवैलाई सँगै देखेर । दाग शुभानीको पेटवाट फ्रिक्सिकिएको थियो ।

शुभानीसँगै राखिएको दाग देखेर भस्किप टुवै भद्र भलादमी । टुवैले दागमा एकअर्काको प्रतिबिम्ब देखिरहेका थिए ।

विसंगत

'यो देशको इतिहास गलत लेखिएको छ', प्राध्यापक गफ सुरु गर्छ, 'जिल्लेको मात्र इतिहास लेखिएको छ', उसको तर्क छ, 'हारिदिने नभएको भए तिनले जिल्ले ?'

राजनीतिक विश्लेषक हाँस्छ ।

... 'घाटाको व्यापार गरियो', चिन्ता छ व्यापारीको, 'नाफाजति कि लुटेरालाई कि राजनीतिक दललाई' (के राजनीतिक दल लुटेराभन्दा कम छन् र ?)

नेता विलखबन्नु पर्छ । ... 'रोगीको भन्दा रोगको उपचारमा ध्यान दिनुपर्छ', डाक्टरको भाषण सुरु हुन्छ, 'रोगको उपचार गरेपछि रोगी ठीक भैहाल्छ ।'

विरामी मुस्कुराउँछ (बुझ्छ कि बुझ्दैन कुनै ?)

... 'जहाँ नागरिक समाज सशक्त हुन्छ, त्यहाँको शासनपद्धति राम्रो हुन्छ', नागरिक समाजको अगुवाको

तर्क छ, 'यस्ता देशमा भ्रष्टाचार, अन्याय, अत्याचार हुँदैन ।' आमजनता मन्त्रमुग्ध बन्छ ।

... 'हिलो न्याय दिनु न्याय नदिनु बराबर हो', न्यायाधीश सुनाउँछ, 'प्रजातन्त्रमा विधिको शासन हुनुपर्छ ।' अभियुक्त खिक्का छाड्छ ।

... 'राज्यको चौथो अंग हुनुका नाताले जिम्मेवारीपूर्वक सही र तथ्यपूर्ण खबरहरू आमजनता सामु पुऱ्याउनु पत्रकारिताको धर्म हो', पत्रकार पढाउँछ, 'यसका लागि सूचनाको निर्वाध स्वतन्त्रता जरुरी छ र राज्यले यसको सुनिश्चितता गर्नुपर्छ ।'

सञ्चारमन्त्री टाउको हल्लाउँछ । (श्री ५ ले प्रत्यक्ष शासनका बेला हल्लाएभैँ ।)

... यी सबै गफ सुनिरहेको चिया पसले श्रीमतीलाई सोछ्छ, 'कुरो बुझ्यो ?'

कविता

फेनोमेना

घनश्याम भण्डारी

फेनोमेना अर्थात् दुई ढुंगाबीचको तरुल माटोसँग जोडिएर बलशाली भएको छ देश दुनियाँको राजनीतिको पानीढलो उत्तरी छिमेकीको एक चीन नीति चिहाएर सी जिनिपिड दक्षिणी छिमेकी धार्मिक जागरणमा नरेन्द्र मोदीलाई हेरौं राष्ट्रियता, सार्वभौमिकता अखण्डता र स्वाधीनतामा देश अलि पर समुद्रपार अमेरिकामा डोनाल्ड ट्रम्पको उदय कम्पुनिस्ट अवशेष पुटिनलाई रुसतिर हेरौं उनीहरूको उदय देशको 'राष्ट्रवाद'सँग जोडिएको छ ।

राष्ट्रियता, सार्वभौमिकता अखण्डता र स्वाधीनताको मामला हामीलाई समय र इतिहासले आज प्रश्न सोधेको छ- 'वीर गोर्खालीका सन्तान तिमीहरू बुढु भएर बहादुर भयौं संसार बनाउँदै गर्दा आफ्नो विर्सिदै गएको इतिहास छ माटोको पक्षमा उभिने नेताहरू अरुतिर शक्तिशाली भइरहने जलवायु परिवर्तनमा अरुले दोष गर्ने हामीचाहिँ दण्डित हुने ?'

हिमालको मुर्नतिर जीवनबुटी भन्नुस् काम नगरेर कहाँ मिलेको छ नाना र खाना ? हिमालदेखि समुद्रसम्म फैलिएको छ पञ्चतत्त्व खुराफाती व्यावसायिक राष्ट्रवादीहरूदेखि सावधान !

देश बर्बाद भयो भनेर भएन बर्बाद हुनुमा हाम्रो भूमिका के छ ? यसको उत्तर दिन हजुर-हामी सबै तयार हुनुपर्छ अब !

केलाशरेखि गंगासम्म मानसरोवर, पञ्चकोशी, लुम्बिनी बौद्धनाथ हुँदै बोधगयासम्म शान्ति खोज्दै बर्बाउदै सामाजिक संजालमा सत्ता सरापर असाधारण संकल्पले देश बन्दैन यहाँ पसिना चाहिएको छ ।

न रेडियोमा 'यो देशले एउटा मानिस खोजिरहेछ ...' गीत बजाएर हुन्छ न नेतालाई सत्ता सरापर देश त हजुर-हाम्रो साभा संकल्पले बन्छ सगरमाथा जस्तै हरेक नागरिकको शिर ठाडो बनाउन लुम्बिनीको जस्तै विश्वलाई शान्तिको अनुभूति दिलाउन आबेग, रिसराग, दुराग्रह, प्रतिशोध पिएर बूढानीलकण्ठभैँ 'म बन्छु, मेरो देश बनाउँछु' भनेर लागेमा मनैदेखि दुई ढुंगाबीचको तरुल स्वाधीन, सम्पन्न, आत्मनिर्भर नेपाल बन्ने छ छिट्टै सत्यम्, शिवम्, सुन्दरम् ! (लेखक कर्णाली प्रदेश सामाजिक विकासमन्त्री हुन् ।)

गजल

बिनोद बिश्वित

भयो भन्छौ जमाना, याद ताजै छन् अफैसम्मन् पुराना, याद ताजै छन्

एकै पुस्तक लिने गर्थौं, दिने गर्थौं गजब हुन्थ्यो बहाना, याद ताजै छन्

तिमी लज्जावती वन्थ्यौ मजा हुन्थ्यो म तोड्थौं हरसिमाना, याद ताजै छन्

सुकैको फूल पुस्तकमाफमा भेटेँ दुरुस्तै छन् निसाना, याद ताजै छन्

अफै शायर तिनै गल्लीहरू घुम्छ कहाँ भुल्यो ठेगाना, याद ताजै छन् ।

पालिकाकै पहिलो ३ तारे विद्यालय घोषणा

सन्तोष पौडेल / मध्यान्ह
बर्दिया, ८ चैत

बर्दियाको रोरुवा गाउँपालिका-१ सरखोलामा रहेको जनता परिक्षित नर्ससह आधारभूत विद्यालयलाई पालिकाकै पहिलो ३ तारे विद्यालय घोषणा गरिएको छ।
२०४९ सालमा स्थापना भएको विद्यालयले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी १० वटा सूचक पुरा गरेपछि रोरुवा गाउँपालिका समन्वयमा वास गेन्स परियोजनाको सहयोगमा शुरुवार एक कार्यक्रमकाबीच ३ तारे विद्यालय घोषणा गरिएको हो।
लुम्बिनी प्रदेशका सामाजिक विकासमन्त्री जन्मजय तिमिल्सिनाले ३ तारे विद्यालय घोषणा समामा यसबाट विद्यालयको शिक्षण सिकाइ र सरसफाइमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने बताए। उनले विद्यालयहरूलाई तिन तारे घोषणा गरेर

मात्र नहुने बताउँदै यसको दिगोपनका लागि सरोकारवालाहरूसँग सबै जिम्मेवार भएर लानुपर्ने बताए।
रोरुवा गाउँ पालिकाले विद्यालयले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्यविधि नै निर्माण गरेको छ।

कार्यविधिमा खानेपानी, शौचालय, सफा, स्वच्छ तथा हरीयाली वतावरण, खानाको स्वच्छता, स्वच्छता सुविधा, स्वच्छता शिक्षा, महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सुविधा, संस्थागत व्यवस्था र दिगोपना, विपत जोखिम व्यवस्थापन र अनुगमन

तथा जवाफदेहिता सहितका १० वटा सूचक राखिएका छन्।
वास गेन परियोजनाको सहयोगमा विद्यालयको स्वमुल्यांकन र अनुगमन समेतबाट तीन तारे विद्यालय घोषणा गर्नको लागि निर्धारण गरेका दश सूचकहरू पुरा गरेको देखिएकाले गाउँपालिकाले प्रमाणीकरण गरी विद्यालयलाई तीन तारे विद्यालय घोषणा गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष जमान सिंह के. सी.ले बताए।
यसअघि लुम्बिनी प्रदेश सामाजिक विकासमन्त्री तिमिल्सिना, रोरुवा गाउँपालिका अध्यक्ष के.सी. र उपाध्यक्ष लक्ष्मी कुमारी चौधरीले विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष छोटेलाल थारुलाई ३ तारा प्रमाणीकरण पत्रसहित प्रमाण पत्र प्रदान गरेका थिए। सो अवसरमा विद्यालय लाई ३ तारे घोषणा गर्न सहयोग पुऱ्याउनेहरूलाई सम्मान समेत गरेको थियो।

अर्घाखाँचीमा कांग्रेसले ६१ वटै वडामा सम्मेलन गर्दै

सूर्यप्रसाद भुसाल / मध्यान्ह
सोन्धखर्क, ८ चैत
नेपाली कांग्रेस अर्घाखाँचीको आयोजनामा जिल्लाका ६१ वटै वडामा शनिवार एकैदिन एकैसाथ 'वडा सम्मेलन' गर्ने भएको छ।
अर्घाखाँची कांग्रेसको स्थापना अभियानलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले जिल्लाभर एकैसाथ वडा सम्मेलन कार्यक्रमको आयोजना गरिएको नेपाली कांग्रेस अर्घाखाँचीले जनाएको छ। सम्मेलनमा जिल्ला तहका नेता, जिल्ला कार्यसमिति, महाधिवेशन प्रतिनिधि, क्षेत्र र नगरका

नेताहरूलाई प्रतिनिधिहरूको रूपमा खटिएका छन् भने जिल्ला प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा कांग्रेसले वडा सम्मेलन सम्पन्न गर्ने गरी प्रतिनिधिहरू सबै वडामा पुगेको कांग्रेस अर्घाखाँचीका जिल्ला सभापति केशव श्रेष्ठले जानकारी दिए।
अब जनताले परिवर्तन चाहेकाले सोही बमोजिम कांग्रेसको संगठन पनि रूपान्तरणको मार्गमा लैजान यो अभियान सञ्चालन गरिएको सभापति श्रेष्ठले दावी गरे। अर्घाखाँचीका ६ स्थानीय तहभित्र

पने सन्धिखर्क नगरपालिकाका १२ वडा, भूमिकास्थान नगरपालिकाका १० वडा, शितरंगा नगरपालिकाका १४ वडा, पाणिनी गाउँपालिकाका ८ वडा, छत्रदेव गाउँपालिकाका ८ वडा र मालारानी गाउँपालिकाका ९ वडा गरी अर्घाखाँचीका ६१ वडामा एकैसाथ कार्यक्रम शनिवार ११ वजे उद्घाटन गर्ने गरी प्रतिनिधि गाउँ पुगेका छन्। प्रतिनिधि गाउँपुगेपछि कांग्रेसका स्थानीय नेता कार्यकर्ताहरू निकै उत्साहित देखिएको कांग्रेस युवा नेता लेखनाथ पोखरेलले बताए।

ट्रकभित्रै च्यापिएर १ मजदुरको मृत्यु, १ घाइते

सूचना अधिकारी प्रहरी निरीक्षक ऋषि पाठकका अनुसार मृत्यु हुनेमा डोल्पा त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका-१ का २४ वर्षीय देवचन्द्र साकी रहेका छन्।
सोहि नगरपालिका-६ का २१ वर्षीय मन्दिर साकी भने घाइते भएका पाठकले जानकारी दिए। प्रहरीको अनुसार उक्त ट्रकको पछाडिको भागमा मार्बलसँगै दुई कामदारहरू चढेको बताएको छ। ट्रकको वरिपरिको भागमा बाँधेर ल्याइएको र मोडमा मार्बल बाँधेको डोरी चूडिएपछि बीचमा बसेका दुई मजदुर च्यापिएका जानकारी पाठकले दिए। चौरजहारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले ट्रक नियन्त्रणमा लिएको छ भने सुर्खेतको गुर्भाकोट नगरपालिका ११ निवासी चालक विकास सुनार फरार रहेका छन्।

रुकुमपश्चिम/मस- चौरजहारी नगरपालिका-१ मा लु.प्र. ०३-००१ क ००२७ नम्बरको मिनि ट्रकले बोकेको मार्बल र सिमेन्टले च्यापिएर एक मजदुरको मृत्यु भएको छ। ट्रकमै बसेका दुई कामदारमध्ये १ कामदारको मृत्यु भएको हो भने १ जना घाइते भएका छन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालयका

यति एयरलाइन्स र ह्याम्स हस्पिटलसँग सगरमाथा आरोही संघको सम्झौता

काठमाडौं/मस-सगरमाथा आरोही संघले विश्व कीर्तिमानी आरोहीहरूको सम्मान, सुरक्षा र सेवामा विशेष छुट प्रदान गर्ने उद्देश्यसहित यति एयरलाइन्स र ह्याम्स हस्पिटलसँग सम्झौता गरेको छ। संघका अध्यक्ष माया शोर्पा र यति एयरलाइन्सका प.म.सू. व्यापार अधिकृत युवराज विष्टबीच हस्ताक्षरित सम्झौताअनुसार संघमा आवद्ध आरोही तथा उनीहरूका परिवारले यति एयरलाइन्सको उडानमा न्यूनतम मूल्यमा थप विशेष छुट पाउनेछन्।
त्यसैगरी, ह्याम्स हस्पिटलसँग भएको सम्झौताअनुसार संघको सिफारिसमा विश्व कीर्तिमानी आरोहीहरूले ह्याम्स हस्पिटलको सेवामा ५० प्रतिशतसम्म छुट प्राप्त गर्नेछन् भने आरोहीका परिवारलाई ३० प्रतिशतसम्म छुटको व्यवस्था गरिएको छ। सम्झौतापत्रमा अध्यक्ष माया शोर्पा र ह्याम्स हस्पिटलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत विनोदकुमार दुर्गेलले हस्ताक्षर गरेका हुन्।
सो सम्झौता कार्यक्रममा संघका प्रथम उपाध्यक्ष दिवस पोखरेल र महासचिव शिवबहादुर सापकाँटाको उपस्थिति रहेको थियो। सगरमाथा आरोही संघले विगत २५ वर्षदेखि नेपाली तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतारोहीहरूको हकहितका लागि उल्लेखनीय काम गर्दै आएको छ। संघले पर्यटन मन्त्रालयको टेक्निकल विंगका रूपमा काम गर्दै आएको छ। साथै संघले मन्त्रालयका विभिन्न समितिमा समेत प्रतिनिधित्व गर्दै

आएको छ।
संघले सन् २००८ बाट हिमाली क्षेत्रको सरसफाइ अभियान सञ्चालन गर्दै सन् २०११ मा 'सगरमाथा रक्षा अभियान' सम्पन्न गरी सगरमाथामा रहेको ८.१ टन फोहोर व्यवस्थापन गरेको थियो। त्यसैगरी सगरमाथा आधार शिविरमा ऐतिहासिक क्याबिनेट बैठक आयोजना गर्नुका साथै जलवायु परिवर्तनको प्रभावबारे कोपेनेहेगन, डेनमार्कमा आयोजित कोप १५ सम्मेलनमा नेपाली आरोहीहरूलाई प्रतिनिधित्व गराएको थियो।
नेपालको पर्यटन क्षेत्र, विशेष गरी हिमाल आरोहण, विदेशी मुद्रा आर्जन गर्ने प्रमुख क्षेत्रहरूमध्ये एक हो। हरेक वर्ष हजारौं विदेशी पर्यटक नेपालका हिमालहरू आरोहण गर्न आउँछन्, जसले सरकारलाई ठूलो मात्रामा राजस्व संकलनका साथै स्थानीय पर्यटन व्यवसायलाई चलायमान बनाउन ठूलो मद्दत पुऱ्याएको छ। विदेशी पर्यटकहरूले पर्यटन विभागबाट आरोहण अनुमति लिनुपर्छ, जसबाट नेपाल सरकारले वार्षिक करोडौं आम्दानी गर्ने गरेको छ।
पर्वतारोहण क्षेत्रले गाइड, भर्तिया, होटल व्यवसाय, हेलिकोप्टर उद्धार, पर्यटक सूचना केन्द्रहरू, पर्वतीय यातायात लगायत विभिन्न क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्दै आइरहेको छ। विदेशी पर्यटकहरूले नेपालीको मौलिक हस्तकलाका सामग्री, हिमाली क्षेत्रमा उत्पादित जैविक खाद्य पदार्थहरूमा लोकल चिया, मह,

पोठियाहीमा १ करोड बढी लागतमा सूर्य मन्दिर, छठ घाट र पार्क निर्माण हुने

कृष्ण तिवारी / मध्यान्ह
रौतहट, ८ चैत
रौतहट गरुडा नगरपालिका ६, पोठियाहीस्थित सामुदायिक पोखरी क्षेत्रको धार्मिक तथा पर्यटकीय विकासका लागि १ करोड ३८ लाख रूपैयाँको लागतमा सूर्य भगवानको मन्दिर, छठ घाट, पार्क तथा पर्खाल निर्माण गरिने भएको छ।
संघीय तथा नगरपालिकाको वजेटबाट टेन्डर प्रक्रियामार्फत सञ्चालन गरिने यस योजनाको शुरुवार नगर प्रमुख कन्थमनी प्रसाद जयसवालले शिलान्यास गरेसँगै निर्माण कार्य अगाडि बढ्ने भएको हो। मेयर जयसवालका अनुसार पोखरीको बीच भागमा सूर्य मन्दिर, पूर्वतर्फ छठ पर्व मनाउने विशेष घाट, साथै पोखरी वरपर पर्खाल तथा हरियाली पार्क निर्माण गरिने छ। स्थानीयवासीहरूको लामो समयदेखिको मागलाई सम्बोधन गर्दै कार्य अघि बढाइएको

मेयर जयसवालले बताए।
गरुडा नगरपालिकाले धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको जगेर्ना गर्ने नीति लिएको छ। यो योजनाका लागि १ करोड ३८ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ, जसले छठ पर्व मनाउने श्रद्धालुहरूका साथै धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनेछ, नगर प्रमुख जयसवालले भने।
उनका अनुसार निर्माण कार्य पूरा भएपछि यो क्षेत्र गरुडा नगरपालिकाको एक प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय गन्तव्य बन्नेछ। स्थानीय वासिन्दाले छठ पूजा लगायत अन्य धार्मिक गतिविधिहरू थप सुव्यवस्थित रूपमा गर्न सक्ने उनको विश्वास छ। शिलान्यास कार्यक्रममा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, स्थानीय समाजसेवी, धार्मिक अगुवाहरू तथा नगरवासीहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

संयुक्त इफ्तारी समारोह सम्पन्न

महमद सदाव / मध्यान्ह
वीरगन्ज, ८ चैत
वीरगन्ज महानगर पालिकाले आयोजना गरेको दावत इफ्तारी समारोह सम्पन्न भएको छ। इस्लाम धर्मावलम्बीको पवित्र पर्व रमजानको रोजा बसेका रोजेदार मुस्लिम धर्मावलम्बीहरूका लागि शुक्रबार साँघु वीरगन्ज महानगरपालिकाले संयुक्त इफ्तारी समारोह सम्पन्न गरेको हो।
आदर्शनगरस्थित पुरानो बसपार्कमा आयोजित कार्यक्रममा वीरगन्ज महानगरपालिकाका ३२ वटै वडाका ५ हजार भन्दा बढी मुस्लिम धर्मावलम्बीहरूको सहभागीता रहेको थियो।
उक्त इफ्तारी समारोहमा सहभागी मुस्लिम धर्मावलम्बीहरूलाई महानगरपालिकाले विभिन्न परिकारका साथै जलपान ग्रहण

पनि गराएको थियो। संयुक्त इफ्तारी समारोहमा आफू पुगेर मेयर सिंहले मुस्लिम धर्मावलम्बीहरूलाई रमजान पर्वको शुभकामना आदान प्रदान पनि गरेका थिए।
मेयर सिंहले आपसी सद्भाव र धार्मिक सहिष्णुता कायम राख्न आफू हिन्दु धर्मावलम्बी भएतापनि मुस्लिमहरूको मुद्दय पर्व रमजानको उपलक्ष्यमा इफ्तार आयोजना गरिएको बताए।
त्यसै गरी वीरगन्ज महानगरपालिका उपप्रमुख इम्तियाज आलमले धार्मिक सहिष्णुता कायम राख्न मुस्लिमहरूको मुद्दय पर्व रमजानको उपलक्ष्यमा महानगरपालिकाले तीन वर्षदेखि निरन्तर रमजानमा संयुक्त इफ्तारी समारोह आयोजना गर्दै आएको बताए।

एसईईमा पास गराइदिन्छु भन्दै रकम असुली गरेको आरोप

सत्येन्द्र प्रताप सिंह / मध्यान्ह
रौतहट, ८ चैत
रौतहटको कटहरियामा एसईई पास गराइदिन्छु भन्दै द्युसन पढाउने केही शिक्षकले विद्यार्थीसँग रकम असुली गरेको आरोप लागेको छ।
ट्युसनको नाममा

विद्यार्थीहरूसँग एक वर्षदेखि सेटिड मिलाउँदै आइरहेको तथा अहिले एसईईको बेलामा १ हजारको दरले रकम असुली गरेको एक जना विद्यार्थीले जानकारी दिएका छन्।
द्युसन पढाउने शिक्षकले सम्बन्धित परीक्षा केन्द्रको कार्यालय सहयोगीलाई रकम

दिएर सेटिड गरेको बताइएको छ। कार्यालय सहयोगीले द्युसन पढाउने शिक्षकले बताइएको विद्यार्थीको अनुहार हेरेर सिँदै गेट प्रवेश गराइरहेको समेत बताइएको छ। अभिभावकहरूले भने उक्त विषयमा निष्पक्ष छानबिनको माग गरेका छन्।

स्थानीय पूर्वाधार विकास आयोजना कार्यालय, हेटौँडाको बोलपत्र स्वीकृति सम्बन्धी आशयको सूचना			
प्रकाशन मिति: २०८१/१२/०९			
S.N.	Contract Id	Name of Bidder	Bid Price with VAT & PS
1	LIDPO/Htd/W/ NCB/108/081-82	Himani/Kabya Construction Sewa, Sindhuli	68,44,309.84
2	LIDPO/Htd/W/ NCB/109/081-82	Pratibha Construction, Sindhuli	66,78,992.65
3	LIDPO/Htd/W/ NCB/113/081-82	Saisara Construction, Makwanpur	64,70,469.12
4	LIDPO/Htd/W/ NCB/114/081-82	Syangan Infra Pvt. Ltd., Makwanpur	63,94,597.69
5	LIDPO/Htd/W/ NCB/115/081-82	Krishma Construction, Bhawal,Kapan	70,32,570.95
6	LIDPO/Htd/W/ NCB/118/081-82	Resham Shivashakti Construction and Suppliers, Tripurasundari-02, Dhading	69,35,616.67
7	LIDPO/Htd/W/ NCB/119/081-82	Krishma Construction, Bhawal,Kapan	1,19,03,547.4
8	LIDPO/Htd/W/ NCB/120/081-82	Jigme Builders, Kavre	69,46,019.29
9	LIDPO/Htd/W/ NCB/121/081-82	S.T.M./Amrit/P.P JV, Melamchi Mun-10, Siharpur	43,72,035.49
10	LIDPO/Htd/W/ NCB/123/081-82	Gombo Nirman Sewa, Bidur-08, Nuwakot	56,39,137.36
11	LIDPO/Htd/W/ NCB/124/081-82	Thasang Developers Company Pvt. Ltd., Kathmandu-10	71,26,652.26
12	LIDPO/Htd/W/ NCB/125/081-82	Ba.Su.Construction, Likhlu-01, Nuwakot	1,04,54,451.90
13	LIDPO/Htd/W/ NCB/126/081-82	Bhastipur-Chhalling-Rashila JV, Chandragiri-12, Kathmandu	66,11,239.80
14	LIDPO/Htd/W/ NCB/128/081-82	Jimmal Construction and Suppliers Pvt. Ltd.,Galchi-07, Dhading	78,51,889.10

कुवेता रोजगार
कम्पनी: LAZEEZ CORNER RESTAURANT COMPANY
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०८
सलामी नं.: ६९३४२५२
सहर: KUWAIT
L.T. No.: 320824

रि. नं.	कार्यकारी पद	आय सुरुवात	आय अन्तिम	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राप्ति स्थिति	रजामा काम गर्ने दिन	काम गर्ने स्थिति	कार्यकारी पद	कार्यकारी पद
1.	Waiter	1	0	150	६७.५५१	क.लि.	६ दिन	क.लि.	६	६

अवसरताता लेनपार कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

GOLD OVERSEAS PVT. LTD.
Basundhara Kathmandu, Tel: 5903225.
Email: goldovs2074@gmail.com, jvanshr5@gmail.com, overseas12@gmail.com

कुवेता रोजगार
कम्पनी: LUJI'S NAIL EXTENSION SALON COMPANY FOR LADIES BEAUTY
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०८
सलामी नं.: ६९३४२५२
सहर: KUWAIT
L.T. No.: 320823

रि. नं.	कार्यकारी पद	आय सुरुवात	आय अन्तिम	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राप्ति स्थिति	रजामा काम गर्ने दिन	काम गर्ने स्थिति	कार्यकारी पद	कार्यकारी पद
1.	Hairdresser	0	3	150	६७.५५१	क.लि.	६ दिन	क.लि.	६	६
2.	Manicure/Pedicure	0	3	150	६७.५५१	क.लि.	६ दिन	क.लि.	६	६

अवसरताता लेनपार कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ वैशाख १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Guideline Recruitment Service Pvt. Ltd.
Basundhara Chanki, Kathmandu, Tel.: 4389497, 982-2506451, 982-3461212
Email: info.guideline2024@gmail.com, Web: www.guidelinerecruitment.com

बारा-ढल्केबर खण्ड निर्माण सम्पन्न

मध्याह्न संवाददाता
बारा, ८ चैत ।

देशभित्रको विद्युत प्रसारण प्रणाली सुदृढीकरण तथा विश्वसनीय बनाउन र नेपाल-भारतविद्युतको विद्युत व्यापार विस्तारका लागि निर्माणाधीन हेटौँडा-ढल्केबर-इनरुवा चार सय केभी प्रसारण लाइन आयोजनाअन्तर्गत ढल्केबर-बारा खण्ड निर्माण सम्पन्न भएको छ । धनुषाको ढल्केबर सब स्टेसनदेखि पश्चिमतर्फ पर्ने महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट हुँदै बारा र मकवानपुरको सिमानामा पर्ने सरस्वती डाँडासम्मको एक सय किलोमिटर प्रसारण लाइन निर्माण सम्पन्न भएको हो ।

धनुषाको ढल्केबरबाट पूर्वतर्फ पर्ने सुनसरीको भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका-४ स्थित इनरुवा सबस्टेसनको एक सय ५४ किलोमिटर चार सय केभी डबल सर्किट प्रसारण लाइन निर्माण सम्पन्न भई गत असारबाट सञ्चालनमा आइसकेको छ । ढल्केबरबाट पश्चिमतर्फको विद्युत प्रवाहलाई थप सहज बनाउन रौतहटको चन्द्रनिगाहापुर (चपुर) बजार नजिक रहेको जलसम्मको करिब ६० किलोमिटर चार सय केभी प्रसारण लाइनको एउटा सर्किटलाई एक सय ३२ केभीमा सञ्चालनमा (चाज) ल्याइएको छ ।

हाल चालु रहेको पूर्व-पश्चिम एक सय ३२ केभी प्रसारण लाइनलाई उक्त स्थानमा ट्यापिङ गरी विश्वीवार नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङको उपस्थितिमा चार सय केभी प्रसारण लाइनलाई एक सय ३२ केभीमा चाज गरिएको हो । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक घिसिङले ढल्केबरबाट पश्चिमतर्फ र पश्चिमबाट ढल्केबरतर्फ विद्युत पठाउन हाल रहेको पूर्वाधार संरचनाको बाधा हटाउन निर्माण सम्पन्न भएको चार सय केभीलाई एक सय ३२ केभीमा चाज गरिएको बताए ।

हिउँद याममा हाल देखिएको ऊर्जा अभावलाई समाधान गर्न ढल्केबर-मुजफ्फरपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनबाट दिउँसो थप विद्युत भारतबाट आयात गर्न सकिन्छ, यसबाट कुलेखानी जलाशय, माथिल्लो तामाकोसी, कालीगण्डकी, मन्साङ्दी, मध्य मन्साङ्दी जस्ता अर्ध जलाशययुक्त आयोजनाको पानी दिउँसो जम्मा गरी साँझको पिक र राती चलाउन सकिन्छ, यसबाट ढल्केबरबाट पश्चिमतर्फको विद्युत आपूर्ति व्यवस्थापनमा थप सहज हुनेछ, घिसिङले भने, 'वर्षायाम सुरु भएपछि देशभित्र खपत गरी अतिरिक्त भएको विद्युत पश्चिमबाट ढल्केबरतर्फ प्रवाह गरी भारतमा हुने विद्युत निर्यातको परिमाण बढाउन सकिन्छ, साथै हाल चालु रहेको एक सय ३२ केभी प्रसारण लाइनको कन्डक्टर फेरेर क्षमता बढाउने काम अगाडि बढाउन सहज भएको छ ।'

प्राधिकरणले मकवानपुरको हेटौँडादेखि ढल्केबरसम्मको एक सय ३२ केभी डबल

सर्किट प्रसारण लाइनको स्तरोन्नति (तार फेर्ने) को काम गरिरहेको छ । पूर्व-पश्चिम एक सय ३२ केभी डबल सर्किट प्रसारण लाइनको क्षमतावृद्धि गर्न हेटौँडादेखि ढल्केबर सबस्टेसनसम्मको करिब एक सय ३६ किलोमिटर खण्डमा पर्ने कम क्षमताको पुरानो तारलाई बदलेर उच्च क्षमताको नयाँ तार राख्न लागेको हो ।

यसमध्ये हेटौँडाबाट बाराको पिलुवा सबस्टेसनसम्मको दुवै सर्किटको तार पर्ने काम सम्पन्न भइसकेको छ । ढल्केबरबाट सर्लाहीको लालवन्दीसम्मको एउटा सर्किटको काम सम्पन्न भएको छ । स्थानीयको अवरोधका कारण लालवन्दीभन्दा अगाडि तार फेर्ने काम रोकिएको छ । तार फेर्ने लाइन बन्द (सट डाउन) गर्नुपर्ने र यसले गर्दा त्यस क्षेत्रको विद्युत आपूर्ति नै प्रभावित हुने भएकाले काम अगाडि बढ्न सकेको थिएन । अब चार सय केभीलाई एक सय ३२ केभीमा चाज गरिएकाले उक्त लाइनबाट विद्युत प्रवाह गरी तार फेर्ने काम अगाडि बढाउन

सकिने भएको हो ।

अहिले पुरानो एक सय ३२ केभी प्रसारण लाइनबाट करिब २ सय मेगावाट विद्युत प्रवाह हुँदै आएकोमा कन्डक्टर बदलेपछि क्षमता वृद्धि भई करिब ४ सय मेगावाट प्रवाह हुन्छ । यसबाट त्यस क्षेत्रमा विद्युत आपूर्तिमा सुधार हुने, पश्चिम क्षेत्रमा उत्पादित विद्युतलाई पूर्वतर्फ थप प्रवाह गर्न सकिने र देशभित्र खपत गरी बढी भएको विद्युतलाई ढल्केबर सबस्टेसनमाफत् भारततर्फ निर्यात गर्न सकिन्छ ।

म क व ा न प उ र क ा हेटौँडा उपमहानगरपालिका-११ स्थित थानाभयौँडस्थित हेटौँडा सब स्टेसनबाट इनरुवा सबस्टेसनसम्मको २ सय ८८ किलोमिटर चार सय केभी प्रसारण लाइनलाई दुई खण्डमा विभाजन गरी निर्माण सुरु गरिएको थियो । प्रसारण लाइनलाई हेटौँडा-ढल्केबर एक सय ३४ किलोमिटर र ढल्केबर-इनरुवा एक सय ५४ किलोमिटरलाई दुई खण्डमा विभाजन गरिएको छ । यसमध्ये ढल्केबर-इनरुवा खण्ड निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आइसकेको छ । हेटौँडा-ढल्केबर खण्ड निर्माणाधीन छ ।

यस खण्डअन्तर्गत हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडाहरू १५, १६ तथा १७ स्थित हटिया क्षेत्रका केही स्थानीयले प्रसारण लाइनको रुट सार्न माग गर्दै करिब ८ वर्षदेखि निर्माणमा अवरोध गरिरहेका छन् । हटिया क्षेत्रमा १६ वटा र हेटौँडा-११ स्थित थानाभयौँडमा २ वटा गरी १८ वटा टावर निर्माण गर्न बाँकी छन् । बाँकी २ वटा टावर निर्माणाधीन छन् । आयोजना नेपाल सरकार तथा प्राधिकरणको लगानी र विश्व बैंकको सहूलियतपूर्ण ऋणमा नेपाल-भारत विद्युत प्रसारण तथा व्यापार परियोजना अन्तर्गत सुरु गरिएको हो । विश्व बैंकको ऋण अर्वाधि सकिएपछि बाँकी काम हाल सरकार र प्राधिकरणको लगानीमा भइरहेको छ ।

ग्लोबलका ग्राहकलाई लुम्बिनी मेडिकल कलेजमा छुट

काठमाडौँ/मस - ग्लोबल आईएमई बैंक लिमिटेड र लुम्बिनी मेडिकल कलेज एन्ड शिक्षण अस्पतालबीच ग्लोबल आईएमई बैंकका ग्राहकहरूलाई अस्पतालमा उपलब्ध विभिन्न स्वास्थ्य सेवाहरूमा २५ प्रतिशतसम्म छुट प्रदान गर्ने सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको छ । उक्त समझदारीमा बैंकका लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख शान्ता शिवाकोटी र अस्पतालका अध्यक्ष गोपालबहादुर पोखरेलले हस्ताक्षर गरेका हुन् । सहमतिपत्रअनुसार अस्पतालले

वैकका डेबिट/क्रेडिट कार्ड एम्ब बैंकको मोबाइल एप (ग्लोबल स्मार्ट प्लस) प्रयोगकर्ताहरूलाई अस्पतालको सेवा तथा औषधी उपचारमा लाग्ने शुल्कमा २५ प्रतिशतसम्म छुट प्रदान गर्नेछ । अस्पतालले बैंकका ग्राहकहरूलाई अस्पतालको सामान्य बेड, प्रयोगशाला परीक्षण, एक्स-रे, अल्ट्रासोनोग्राफी, ओपीडी र अपरेसन लगायतका सेवाहरूमा २५ प्रतिशतसम्मको छुट प्रदान गर्नेछ । यस साभकारी पश्चात् ग्लोबल आईएमई बैंकका

ग्राहकहरूले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सुविधाहरू उचित दरमा प्राप्त गर्ने र अस्पतालले स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू विस्तार गर्ने यस सहकार्यले सहयोग पुग्ने अध्यक्ष पोखरेलले बताए ।

पोखरेलले यो पहलले पहुँचयोग्य स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने र अस्पतालको प्रतिबद्धतालाई प्रतिबिम्बित गर्ने कुरा समेत स्पष्ट पारे । यसैगरी, ग्लोबल आईएमई बैंकका लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख शान्ता शिवाकोटीले लुम्बिनी मेडिकल कलेज एन्ड शिक्षण अस्पतालसँगको साभकारीले बैंकका ग्राहकहरूलाई लाभान्वित गर्ने र बैंकको कार्ड तथा मोबाइल बैंकिङ सेवाको प्रयोगकर्ता वृद्धि हुने विश्वास व्यक्त गरे ।

ग्राहकवर्गको सुविधालाई मध्यनजर गरी बैंकले यस्ता किमिका विभिन्न समयसामर्थिक छुट योजनाहरू ल्याएर ग्राहकहरूलाई प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित गर्दै आएको छ ।

सिटिजन्सको नयाँ शाखा खोटाङको दिक्तेलमा

काठमाडौँ/मस - सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडले कोशी प्रदेशको खोटाङ जिल्ला, दिक्तेल स्थित रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका वार्ड १ मा नयाँ शाखा सञ्चालनमा ल्याएको छ । यो सँगै बैंकको २०० वटा शाखाहरू सञ्चालनमा आएका छन् । कार्य क्रमलाई संबोधन गर्दै प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

गणेश शर्मा पोखरेलज्यूले ग्राहकहरूलाई उत्कृष्ट सेवा सुविधा पुऱ्याउने क्रममा खोटाङ दिक्तेलमा नयाँ शाखा सञ्चालनमा ल्याएर अर्भ उच्चस्तरीय ग्राहक सेवामा समर्पित रहने कुरा व्यक्त गरे । समारोहमा स्थानीय निकायका प्रतिनिधिहरू, उद्योगी, व्यापारी, विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख तथा नागरिक समाजका अगुवाहरूको

उपस्थिति रहेको थियो । सुविधा सम्पन्न सो शाखामाफत् ग्राहकहरूको वित्तीय आवश्यकता पूरा गर्न आवश्यक सम्पूर्ण रिटेल बैंकिङ सेवा प्रदान गर्नुका साथै साना तथा मझौला व्यवसायीहरू माफ वित्तीय पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य बैंकले राखेको छ । नयाँ शाखा सञ्चालनको अवसरमा यो शाखामा खाता खोल्दा कर्पोरेट मोबाइल बैंकिङ र इन्टरनेट बैंकिङ जस्ता सेवाहरू पहिलो बर्ष निःशुल्क प्राप्त गर्न सकिनेछ । डी-म्याट खाता खोल्दा लाग्ने शुल्कमा पहिलो बर्षको लागि छुटको व्यवस्था रहेको छ ।

पर्यटन बोर्ड र 'युएनडिपी'बीच सहकार्य

काठमाडौँ/मस - नेपाल पर्यटन बोर्ड र संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम नेपाल (युएनडीपी-नेपाल) ले संयुक्त रूपमा 'दिगो पर्यटन परियोजना (एसटीपी)' नामक नयाँ परियोजना सुरु गर्नेसम्बन्धी सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन् । नेपाल पर्यटन बोर्डमा शुक्रबार आयोजित कार्यक्रममा नेपाल पर्यटन बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ) दीपकराज जोशी र युएनडीपी नेपालकी आवासीय प्रतिनिधि क्योको योकोसुकाले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन् ।

सुधार, पर्यटन कार्यबललाई सीपमूलक तालिम र पर्यटकीय गन्तव्य प्रवर्द्धन गर्न अघि बढाइएको यो परियोजनाको सफलताका लागि सरकार प्रतिबद्ध रहेको मन्त्रालयका सचिव सिंहले बताएका छन् । कुल लागत ५ मिलियन (५० लाख) अमेरिकी डलर रहेको यो परियोजनामा नेपाल पर्यटन बोर्ड र संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रमले प्रत्येकले १.५ मिलियन अमेरिकी डलर योगदान गर्नेछन् भने थप २ मिलियन अमेरिकी डलर संयुक्त रूपमा परिचालन गरिनेछ । यस परियोजनाले तीन वर्षको अवधिमा

धन्यवाद व्यक्त गर्दै भने, 'यस परियोजनाले नेपालमा पर्यटन अनुभवलाई मात्र उन्नति गर्ने होइन, स्थानीय समुदायलाई रोजगार र उच्चमौलिका अवसरहरू प्रदान गर्दै नेपाललाई एक सशक्त र विश्वस्तरीय पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्न मद्दत गर्छ ।' त्यसैगरी, युएनडीपी-नेपालकी आवासीय प्रतिनिधि क्योको योकोसुकाले भनिन्, 'नेपालको पर्यटन क्षेत्रको रूपान्तरणमा युएनडीपीले जोडिन पाउंदा गर्व महसुस गरेको छ, यो परियोजना स्थानीय समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी नेपालको आर्थिक सम्भावना वृद्धि गर्न र दीगो पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धता रहेको छ ।'

परियोजनाले नेपालको १६औँ योजना, दिगो विकास लक्ष्य र नेपाल पर्यटन दशक (२०२३-२०३२) परिकल्पना गरेको को प्रार्थमिकता (२०३२ सम्ममा वार्षिक पर्यटक आगमन ३५ लाख पुऱ्याउनु र नेपाललाई विश्वभरका यात्रुहरूका लागि अर्भ आकर्षक र दिगो गन्तव्य बनाउने) लाइ बल पुऱ्याउने बोर्डले जनाएको छ । नेपाल पर्यटन दशकले सन् २०२३ सम्म वार्षिक पर्यटक आगमन ३५ मिलियन पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ । नेपाल पर्यटन बोर्ड र युएनडीपी-नेपालले यसअघि संयुक्त रूपमा सञ्चालन गरेको दिगो पर्यटनमाफत् जीविक्कोपार्जन पुनरुत्थान परियोजना (एसटीएलआरपी) ले कोभिड-१९ महामारीपश्चात् प्रभावित पर्यटन क्षेत्रलाई पुनरुत्थान गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको थियो । सो परियोजनाले सगरमाथा र अन्नपूर्ण क्षेत्रमा साना पर्यटन पूर्वाधार निर्माण र सांस्कृतिक सम्पदाको पुनर्निर्माण गर्दै एक हजार ६ सय जनालाई रोजगार सिर्जना गरेको थियो ।

यस नयाँ परियोजना एसटीपीले नेपालका प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदामा लगानी, पूर्वाधार विकास, कार्यबलको क्षमता अभिवृद्धि र डिजिटल नवप्रवर्तनमाफत् पर्यटक वृद्धि गर्दै नेपालमा रहने अर्वाधि बढाउने र खर्चमा वृद्धि गराउने लक्ष्य लिएको छ ।

कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको सानिमा बैंक लिमिटेड, मण्डरा शाखाको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना ।।

(प्रकाशित मिति : २०८१/१२/०९ गते)

यस बैंकबाट ऋणकर्जा लिएका तपसिलमा उल्लिखित ऋणीले ऋणकर्जा लिँदा बैंकलाई गरिदिएको कर्जा लिखतहरू तथा कर्जा स्वीकृति पत्रको शर्तमा तोकिए बमोजिम बुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज आदि समेत बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम नबुझाई ऋणकर्जा लिँदा गरेको शर्त कबुलियतको उल्लङ्घन गरेको र बैंकबाट मोक्षिक एवम् लिखित रूपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कर्जा वास्ता नगरी चासो नदेखाई ऋणकर्जा दायित्व फर्छोत गर्ने तर्फ कुनै तदारुकता नदेखाएको हुनाले सम्पूर्ण बक्यौता कर्जा सुविधा फिर्ता गर्न यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरेको छ ।

अतः यस बैंकमा सम्पर्क गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिनभित्र बैंकलाई बुझाउन बाँकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज, हर्जाना ब्याज तथा अन्य दैदस्तुर बुत्ता भुक्तान गरी बैंकको कर्जा फरफारक फर्छोत गर्न गराउनका लागि सम्बन्धित ऋणी, धितो जमानतकर्ता सहितका अन्य जमानतकर्ता एवं सम्बद्ध सबैलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । सो म्याद भित्र बक्यौता रहेको सम्पूर्ण रकम बुत्ता भुक्तान नगरेमा धितो सुरक्षण लिलाम बिक्रि गर्ने र सो धितोबाट सम्पूर्ण कर्जा रकम असुल उपर नभएको खण्डमा प्रचलित कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निधि नियमको अखिनामा रही बाँकी बक्यौता ऋणी तथा जमानतकर्ताहरूबाट असुल उपर गर्नुका साथै कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा समावेश गर्न सिफारिस गरिने ब्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराउदछौ ।

साथै, उल्लिखित ऋणीहरूले प्राप्त गरेको ऋणकर्जाको सुरक्षण वापत व्यक्तित्व/संस्थागत जमानत दिनुहुने पक्षहरूलाई समेत उपरोक्त ब्यहोरा अवगतार्थ अनुरोध गर्दै म्याद भित्र बैंकको कर्जा भुक्तानी गर्नु गराउनुहुन सुचित गरीन्छ ।

क्र.सं.	ऋणीको नाम र ठेगाना :								
१.	नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालय, घरेलु तथा साना उद्योग विभाग, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, भरतपुर, चितवनमा प्रा.फ.द.नं. १०४/०७०/०९ कायम भई मिति २०७०/०४/२० मा दर्ता भएको चितवन जिल्ला, खैरहनी गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ०४ स्थित लाहुरीको साडी पसल ।								
व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरूको नाम, थर र ठेगाना :									
१.	करबीर पुनको नाति, लोक बहादुर पुनको छोरा, चितवन जिल्ला, वीरेन्द्रनगर न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ०८ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, खैरहनी न.पा. वडा नं. ०८ बस्ने लेख बहादुर पुन ।								
२.	खड्क बहादुर रानाको छोरी, लेख बहादुर पुनको श्रीमती, चितवन जिल्ला, वीरेन्द्रनगर न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ०८ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, खैरहनी न.पा. वडा नं. ०८ बस्ने सुखमा पुन ।								
३.	लोक बहादुर पुनको नाति, लेख बहादुर पुनको छोरा, चितवन जिल्ला, राप्ती न.पा. वडा नं. ०९ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, खैरहनी न.पा. वडा नं. ०८ बस्ने नौतल पुन ।								
धितो सुरक्षणको विवरण :									
१.	लेख बहादुर पुन को नाममा मालपोत कार्यालय चितवनमा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको चितवन जिल्ला, खैरहनी गा.वि.स./न.पा. वडा नं. १ स्थित नक्सा सिट नं. १६ को किता नं. १७७० को १३.१३ (ब.मि.) क्षेत्रफल रहेको जग्गा सो जग्गामा बनेको घर र सो घर र जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिग लगायत समेत ।								
व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरूको नाम, थर र ठेगाना :									
१.	शिव किशोर रानाको छोरी, सन्त कुमार चौधरीको श्रीमती, चितवन जिल्ला, रत्ननगर गा.वि.स./उ.म.न.पा. वडा नं. ०८ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, रत्ननगर न.पा. वडा नं. ०९ बस्ने लिता चौधरी ।								
२.	फिगड महतोको नाती, जियना महतोको छोरा, चितवन जिल्ला, पंचकन्या गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ०८ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, रत्ननगर न.पा. वडा नं. ०९ बस्ने ठगडी महतो ।								
३.	बिकन महतोको छोरी, ठगडी महतोको श्रीमती, चितवन जिल्ला, बछौली गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ०८ स्थायी ठेगाना भई हाल चितवन जिल्ला, रत्ननगर न.पा. वडा नं. ०९ बस्ने वेवनी थरुनी ।								
धितो सुरक्षणको विवरण :									
१.	धनि सानिमा बैंक लिमिटेड ऋणी (सन्त कुमार चौधरी)को नाममा सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयमा दर्ता रहेको निम्न बमोजिमको सवारी साधन :								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>सवारीको किसिम</th> <th>सवारी दर्ता नम्बर</th> <th>च्यासिस नम्बर</th> <th>इन्जिन नम्बर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Xenon Yodha</td> <td>प्र.२-०३-००१ च ०९११</td> <td>MA7464602KSR06068</td> <td>4SPCR10EP619800</td> </tr> </tbody> </table>		सवारीको किसिम	सवारी दर्ता नम्बर	च्यासिस नम्बर	इन्जिन नम्बर	Xenon Yodha	प्र.२-०३-००१ च ०९११	MA7464602KSR06068	4SPCR10EP619800
सवारीको किसिम	सवारी दर्ता नम्बर	च्यासिस नम्बर	इन्जिन नम्बर						
Xenon Yodha	प्र.२-०३-००१ च ०९११	MA7464602KSR06068	4SPCR10EP619800						

नविलका ५ भिसा कार्डबाहकले जिते उपहार

काठमाडौँ/मस- भिसा कार्ड इन्टरनेसनलले २०८१ सालको दशैँलाई लक्षित गरी सञ्चालन गरेको 'वेस्ट २५ भिसा स्पेन्डर क्यापिड'मा नविल बैंकका पाँच जना भिसा कार्डवाहक परेका छन् । भिसा कार्डमाफत् सबैभन्दा बढी खर्च गर्ने कार्डवाहकहरू शीर्ष २५ मा परेका हुन् । भाग्यशाली विजेताहरूले एक जोडीका लागि विदेश भ्रमणको दुईतर्फी टिकट प्राप्त गरेको भिसा कार्ड इन्टरनेसनलले जनाएको छ ।

बैंकले एक कार्यक्रमको आयोजना गरी पाँच विजेताहरूलाई सम्मान तथा उपहार वितरण गरेको हो । कार्यक्रममा बैंकका कार्यवाहक प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुजितकुमार शाक्य, वरिष्ठ डेप्युटी सिइओ मनोजकुमार ज्ञवाली, डेप्युटी सिइओ भूपेन्द्र पाण्डे, रिटेल कारोबार प्रमुख निरज शर्माका साथ भिसा कार्ड प्रतिनिधि आशिष चक्रवर्ती लगायतको उपस्थिति थियो ।

Chandrakot Rural Municipality Office of Rural Muncipal Executive Shantipur, Gulmi, Nepal

Invitation for Bids for Procurement of works for office of Chandrakot Rural Municipality

First Date of publication: 2025-03-22 (2081-12-9)

- Chandrakot Rural Municipality has allocated funds towards the cost of Procurement of works and intends to apply part of the funds to cover eligible payments under the following Contracts.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of Chandrakot Rural Municipality, Shantipur, Gulmi (Phone No. 9857067920) or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np.
- Bidder shall download the bidding documents from www.bolpatra.gov.np & should deposit the non refundable bid document fee of Nrs 1000 in the Rajaswa Khata as specified below and the scanned copy of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids.

Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
 Name of the Bank: Nepal Bank Limited, Shantipur, Gulmi
 Name of Office: Chandrakot Rural Municipality, Shantipur, Gulmi
 Office Account no.: 23503000003000000001 (Dharauti Khata)
 Office Account no.: 23503000001001000001 (Rajashwa Khata)

S. N.	Contract ID	Description of Works	Estimated Amount without vat and Contingency (NRs.)	Bid Security Amount (NRs.)	Bid Document Fee (NRs.)
1	CRM-GUL-SQ-W-01-081-082	Road Maintenance of Tribeni Gwaha Harewa Chisapani Shantipur Rohatekhola (Shantipur Rohatekhola Section)	15,25,928.46/-	40,000/-	1,000/-

Chief Administrative Officer

प्रधानमन्त्री कप क्रिकेट

एपीएफ, कर्णाली र आर्मीको जित

काठमाडौं/स-प्रधानमन्त्री कप पुरुष क्रिकेट प्रतियोगितामा शुक्रवार भएको खेलमा त्रिभुवन आर्मी क्लब, सशस्त्र प्रहरी बलको एपीएफ क्लब र कर्णाली प्रदेश विजयी भएका छन्। हाइको डेउखुरी क्रिकेट मैदान लमहीमा आर्मीले गण्डकी प्रदेशलाई ६ विकेटले हरायो।

गण्डकीले दिएको ११७ रनको लक्ष्य पछ्याएको आर्मीले २६ ओभर ५ बलमा ४ विकेट गुमाएर भेटियो। त्यसअघि टस हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको गण्डकी ३० ओभर ३ बलमा ११६ रनमा अलआउट भयो। जीतसँगै दोश्रो स्थानमा रहेको आर्मीको खेलमा १२ अर्द्ध छ। समान खेलमा १४ अर्द्ध रहेको पुलिस तालिकाको शीर्ष स्थानमा छ। यस्तै सिद्धार्थनगर क्रिकेट रङ्गशालामा भएको खेलमा एपीएफले

सुदूरपश्चिम प्रदेशलाई ३ विकेटले हराएको छ। सुदूरपश्चिमले दिएको १९१ रनको लक्ष्य पछ्याएको एपीएफले ३६ ओभर ३ बलमा ७ विकेट गुमाएर

भेटियो। त्यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ गरेको सुदूरपश्चिम ४८ ओभर ५ बलमा १९१ रनमा अलआउट भयो। यो जीतसँगै एपीएफ ६ खेलमा

८ अर्द्धसहित तेस्रो स्थानमा छ। ७ खेल खेलेको सुदूरपश्चिम ४ अर्द्धसहित तालिकाको छैटौँ स्थानमा छ। त्यसैगरी भैरहवाको एस्टाटेक क्रिकेट मैदानमा भएको खेलमा कर्णाली प्रदेशले मधेश प्रदेशलाई ८१ रनले हराएको छ। कर्णालीले दिएको २०१ रनको लक्ष्य पछ्याएको मधेश ३५ ओभर २ बलमा अलआउट भयो। त्यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ गरेको कर्णाली ४९ ओभर १ बलमा २०० रनमा अलआउट भएको थियो। यो जीतसँगै कर्णाली ७ खेलमा ८ अर्द्धसहित चौथो स्थानमा उक्लियो। ६ खेल खेलेको मधेश ४ अर्द्धसहित सातौँ स्थानमा छ। प्रतियोगितामा ३ विभागीय र ७ प्रदेशसहित १० टोली छन्।

क्लाइम्बिङ च्याम्पियनसिप सुरु

क्लाइम्बिङ स्पोर्टको अन्तरराष्ट्रिय र लिड कम्पाइन विद्यामा संघका महासचिव सन्तोष मादनेले महासंघको विधिअनुसार बोल्डरिङ पहिलोपल्ट नेपालमा खेलाइएको जानकारी दिए।

काठमाडौं/स-बोर्ड्जु पिक एण्ड मुसा मसला राष्ट्रिय स्पोर्ट क्लाइम्बिङ च्याम्पियनसिप शुक्रवार काठमाडौंमा शुरु भएको छ। नेपाल क्लाइम्बिङ स्पोर्ट्स एसोसिएशनको आयोजनामा काठमाडौं महानगरपालिका-१६ स्थित कालाशारा पकनाजोला काठमाडौं स्पोर्ट्स क्लाइम्बिङ सेन्टरमा खेल शुरु भएको हो। के शनिवारसम्म चल्ने छ।

राष्ट्रिय खेलकुद परिषद (सोपे) का सदस्यसचिव टंकलाल घिसिङले प्रतियोगिता उद्घाटन गरेका थिए।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: RUKN ALOLIAH TRADING EST
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८७३३
L.T. No.: 320745

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Shelf Worker	1	0	0	0	1000	२६,७६०	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १५ गते (28 March 2025) मा हुनेछ।

Nepal Life Recruitment Agency Pvt. Ltd.
Gausaha, Kathmandu, Nepal, Tel:4598920, E-mail: nepallife1476.2017@gmail.com

बहराइनमा रोजगार कम्पनी: AL YAMAMA HOUSE FOR CLEANING CONTRACTING WLL
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320730

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cleaner General	75	25	0	0	120	४३,८५०	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

PANDORA INCORPORATION PVT. LTD.
Samakhushi, Kathmandu, Tel +977-1-4987601, 4987608

साउदीमा रोजगार कम्पनी: AHMED AWAD AL JUHAIMI AL QAHTANI TRANSPORT COMPANY IS A ONE-PERSON COMPANY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८७३३
L.T. No.: 320670

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Heavy Truck Driver	5	0	0	0	1800	६६,९६८	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Pritam Employment Pvt. Ltd.
Sinamangal-9, Kathmandu (In Front of Airport Gate)
Tel No: + 9771-4112782 | Email: pritamemployment2018@gmail.com

युएईमा रोजगार कम्पनी: BIN THANI MAINTENANCE & GENERAL SERVICES ESTABLISHMENT
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320685

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Helpers (Steel/Fabrication)	60	0	0	0	800	३०,०३२	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Rightway Enterprises Pvt. Ltd.
Aaloknagar Minbhawan-2, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-43675410, 43675416
Mob: 9808079942

युएईमा रोजगार कम्पनी: IMDAAD L.L.C. (UAE)
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८०/०८/०३
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 289639

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cleaner/Janitress	0	99	0	0	900	३३,७८६	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

SHRC सपोर्ट ह्युमन रिस्सोर्स प्रा. लि.
रिनामंगल, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ४१९९१२६

साउदीमा रोजगार कम्पनी: MANSOUR FAHD ABULRAHMAN AL DOSARI TRANSPORT ESTABLISHMENT
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320773

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Heavy Trucks Driver	2	0	0	0	1800	६६,९६८	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Synnet International Pvt. Ltd.
Kupondol-10, Lalitpur, Tel: 01-5545018

Kuwait मा रोजगार कम्पनी: Miss Perfect Lounge Ladies Beauty Salon & Spa
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/०१
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 312151

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Hairdresser	00	02	0	0	150	६७,३००	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March, 2025) यस प्रा. लि. को कार्यालय हुमनाहरी, काठमाडौंमा हुनेछ।

Tiger Overseas Employment Services Pvt. Ltd.
Kathmandu 4 Prakash marg, Dhumbarahi, Nepal 01-4518997
Email: info@tigeroverseas.com.np, Website: www.tigeroverseas.com.np

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: NOUF REAL ESTATE FOR GENERAL TRADING & CONTRACTING COMPANY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320779

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Construction Worker	50	0	0	0	150	६७,९६०	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

BLUE OCEAN RECRUITMENT PVT. LTD.
New Baneshwor-10, Kathmandu ९४५६२१५, ४५१७७२
info@blueoceanrecruitment.com, www.blueoceanrecruitment.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SABA AL GASSIM TRADING ESTABLISHMENT
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320679

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Driver Mini Truck	2	0	0	0	1800	६६,९६८	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

FAZAL INTERNATIONAL PVT. LTD.
Sinamangal, Kathmandu Tel: 4581208, 4581209, Fax: 4581210

साउदीमा रोजगार कम्पनी: PERFECT JOURNEY LOGISTICS SERVICES
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 307152

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Heavy Truck Driver	5	0	0	0	1800	६६,९६८	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Five Star International Overseas Pvt. Ltd.
GPO Box: 8975, EPC: 1801, Nakhu Dobato, Lalitpur, Tel.: 5542662, Fax: 5544843

CYPRUS मा रोजगार कम्पनी: ZODIAC EMPLOYMENT AGENCY LIC NO. 306
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/१०
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 313015

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cook	5	0	0	0	850	१२००२२	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

ZODIAC EMPLOYMENT AGENCY LIC NO. 306
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320046

साउदीमा रोजगार कम्पनी: EASTERN INTERNATIONAL CONTRACTING CO. LTD.
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/१०
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 312071

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Construction Worker	5	0	0	0	1000	३६,७६०	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

गौतम इन्टरनेशनल रोजगार सर्सिस प्रा. लि.
सुविधानगर-३२, तिनकले, काठमाडौं, नेपाल
फोन: ४१९६०२२, ४१९६४४४, फ्याक्स: ४१९६४४४
E-mail: gautaminternational@gmail.com Website: www.gautamimps.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: EFS FACILITIES SERVICES (EFS L.L.C.)
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/१०
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 305759

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cleaner	18	0	0	0	800	३०,०३२	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Hope International (P) Ltd.
Chakrpath, Maharajpur, Kathmandu (Opposite Bhatbhatini Super Market)
Tel: (Hotline): 01-4002151, 01-4002139, 9818943149
Email: info@hopeinternational.com, Website: www.hopeinternational.com.np

ओमनामा रोजगार कम्पनी: BREEDERS PASTURE
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320784

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Breeders/Poultry General	4	0	0	0	120	४३,८५०	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

EMAAR AL WAFI TRADING
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१२/०७
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 320779

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: ALGHANIM INTERNATIONAL GENERAL TRADING & CONTRACTING CO. W.L.L.
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/१०
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 314528

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cleaner General	0	10	0	0	135	६०,९३५	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

K.S.B. International Pvt. Ltd.
Sinamangal, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4584933, Mo: 9866241297.
E-mail: info@ksbinternational.net, Web: www.ksbinternational.net

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: ALGHANIM INTERNATIONAL GENERAL TRADING & CONTRACTING CO. W.L.L.
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०७/१०
सलामी नं.: ६०२२८६६४
L.T. No.: 314528

क्र.स.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पद	आय	महिना	अनुभव	मासिक तलब	आयु	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ	तलब	अन्य	पढाइ
1.	Cleaner General	0	10	0	0	135	६०,९३५	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.	क.क.

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ चैत १६ गते (29 March 2025) मा हुनेछ।

Swift Gurkha International Pvt. Ltd.
Sarkari Dhara, Samakhushi, Kathmandu, Nepal
Tel: +977-01-4950987, 4952128, 4989471 Fax: +977-01-

‘गजल गायनको स्वर्ण दशक’मा भिडेका सन्तोष

४४ वर्षको उमेरमा ४४ वटै एल्बम

अस्मिता बम/मध्यान्ह
काठमाडौं, ८ चैत ।

एक पटक सोचौं त-संगीतविनाको गीत कस्तो सुनिन्छ होला ! पक्कै पनि वेस्वादको भैं, केके नपुगे भैं । संगीतविनाको गीत मनपराउने सायदै भेटिन्छन् । लेख्दैमा र गाउँदैमा गीतले पूर्णता पाउँछ त ? पक्कै पनि पाउँदैन । गीतलाई पूर्ण बनाउने एक मात्र तत्व छ-संगीत ।

जब गीतमा संगीतकारले आफ्नो कला भन्नु, तब त्यो गीत सुनौसुनो खालको भइदिन्छ । यसरी कुनै पनि गीतमा संगीतको रस भरेर सुनिरहू लाग्ने बनाइदिने संगीतकार हुन्-सन्तोष श्रेष्ठ । २०३७ सालमा दाङको घोरामा जन्मेका श्रेष्ठले गाउँघरकै मौलिक लोक गीत-संगीतबाट आफ्नो अनौपचारिक सांगीतिक यात्रा सुरु गरेका हुन् । औपचारिक रूपमा भने उनी २०५६ सालतिर संगीत क्षेत्रमा जोडिएका हुन् ।

कुनै समयमा पात बजाउँदा मात्र पनि हुरक हुने उनलाई लागेको थिएन, मैले नेपालमा मात्र होइन, अन्तर्राष्ट्रिय संगीत जगतमै विश्व कीर्तिमान रन्छु । ५० अन्तर्राष्ट्रिय भाषाका गीतमा संगीत भरी सन् २०२२ मा उनले गिनिज बुक अफ वर्ल्ड रेकर्डसमा नाम लेखाइसकेका छन् ।

श्रेष्ठ भन्छन्, ‘दाङको सानो गाउँ । घरमा पहिला कोही संगीतको पृष्ठभूमि भएको हुनुहुन्नथ्यो । तर, मलाई छै किन हो, चराको चिरिविरी पनि संगीतभैं लाग्ने, त्यसमै स्वर भरोभरो लाग्ने ।’

आफ्नो व्यावसायिक सांगीतिक यात्रा लोक संगीतबाट अधि बढाएका उनले हालसम्म सयौं गीत र गजललाई संगीत भरी मूर्त बनाएका छन् । तिनैमध्येका ‘तिमीले पराई ठानेपछि पराई हुन के भयो र’, ‘आउँछु भनी निपुलीले भर किन पानु’, ‘तिमीले भुल्न सके पनि मैले भुल्न सकिन्न भो’, ‘तिम्रो दिलमा चोट लाग्दा मेरो दिलमा दुख्छ’, ‘तिमीलाई सन्धो छैन भन्ने खबर पाएँ मैले’ र ‘परे म मछुँ भोकले म दास बाँच्न सकिन्न’ लगायत गीत र गजलहरू सुपरहिट छन् ।

‘तिमीले पराई ठानेपछि पराई हुन के भयो र’ गीत त भन्नु नेपाली गीत-संगीतको इतिहासमै सबैभन्दा बढी मोबाइल रिडव्याकटोनका लागि डाउनलोड भएको थियो । सन्तोषले हालसम्म ८०० बढी गीत, गजलमा सुमधुर संगीत भरिसकेका छन् भने ४४ वटा एल्बम आइसकेका छन् ।

‘उमेर बराबरकै एल्बम

आएछन् नि ?’ हाम्रो जिज्ञासामा सन्तोष भन्छन्, ‘यसरी गनेको थिइन्न तर संयोग यस्तै भएछ-४४ वर्षको उमेरमा ४४ वटै एल्बम आएछन् ।’

नाम एक, काम अनेक
सन्तोष श्रेष्ठ संगीतकार मात्र हुन् त ? पक्कै पनि होइनन् । उनी राम्रा गायक पनि हुन् र लेखक पनि । उनले दर्जनौं गीत गाएका छन्, साहित्यिक कृति लेखेका पनि । अहिलेको समयमा जति उनी संगीतकार भनेर चिनिन्छन्, उति नै गायक, गजलकार, आख्यानकार भनेर पनि परिचित छन् । उनका ‘आँसु’ गजलकृति, ‘अधुरो सपना’ लघुकथा र पछिल्लो समय ‘फरेना’ उपन्यास कृतिका रूपमा आइसकेका छन् । उनले अझै अर्को भिन्न परिचय पनि बनाएका छन्, अनुसन्धानकर्ताको ।

अनुसन्धानकर्ता यस कारण हुन्, उनले दशकौं पहिले लेखिएका नेपाली साहित्यका विशिष्ट व्यक्तित्व कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्याल, महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा, राष्ट्रकवि माधवप्रसाद घिमिरे र बाङ्गमय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीका गीत र गजल खोजेर आफ्नै स्वर र संगीत भरेका छन् ।

यसमा कवि शिरोमणिको ‘हे मातृभूमि’ नामक गजल, महाकवि ‘आकाशमा शशी छन’ नामक गजल, राष्ट्रकवि ‘पश्चिम रून्छ महाकाली’ नामक गीत र बाङ्गमय शताब्दी पुरुषको ‘माया रानीलाई’ नामक गीत छन् । योसँगै जगलकार घनेन्द्र ओझासँग मिलेर उनी वि. सं. २०८०-२०९० लाई ‘नेपाली शास्त्रीय गजल गायनको स्वर्ण दशक’ बनाउने अभियानमा छन् । अभियानको सुरुवात भइसकेको बताउँदै उनी भन्छन्, ‘स्वर्ण दशकको सुरुवात श्रेष्ठ एल्बमबाट भएको छ । घनेन्द्र ओझाको एकल रचना र मेरो संगीत छ, जसमा हामीले ४ पुस्ताका गायक/गायिकाको स्वर भरेका छौं । यस एल्बममा गायनको

पहिलो पुस्ताबाट जानु राणा, दोस्रो पुस्ताबाट आनन्द कार्की, तेस्रो पुस्ताबाट शिव परियार, निशा देशार, सन्तोष श्रेष्ठ र चौथो पुस्ताबाट अस्मिता अधिकारीको स्वर रहेको उनले बताए । सँगै यस एल्बममा लैंगिक हिसाबले पनि बराबर गायक/गायिका समेटिएका उनको भनाइ छ ।

‘शुभेच्छा’ एल्बमलाई विश्लेषकहरूले पहिलो शास्त्रीय गजलको एल्बम भनेका सन्तोष बताउँछन् । ‘काम गर्दै जाँदा जन्मिएको हो शुभेच्छा तर विश्लेषकहरू यसलाई पहिलो शास्त्रीय बहरबद्ध नेपाली गजल एल्बम भन्नुहुन्छ, राम्रै काम गरिएछ भन्ने लाग्छ ।’

‘उनी चाँडै ‘सागर’ नामक बहरबद्ध गजलहरूको एल्बमको तयारीमा रहेका बताउँछन् । यस एल्बममा गजलकार घनेन्द्र ओझा र राधा कणालका शब्द रहने छन् भने संगीत र स्वर सन्तोष स्वयंको हुने छ ।

उसो त गजल गायन अभियानकै क्रममा सन्तोषले काठमाडौंमा र दाङमा एकल प्रत्यक्ष गायन सम्पन्न गरिसकेका छन् । अझै देशभर प्रत्यक्ष गजल गायनका कार्यक्रम गर्ने तयारीमा रहेका उनी बताउँछन् ।

‘सादा जीवन उच्च विचार’
लोक संगीत हुँदै सुगम संगीत र हाल गजल गायनलाई तताइरहेका श्रेष्ठ कर्ममा विश्वास गर्छन् । उनलाई देखावटीपन मनपर्दैन । ‘सन्तोष श्रेष्ठले कस्तो खाना खान्छ, कस्तो लुगा लगाउँछ, कस्तो गाडीमा हिँड्छ, कस्तो घरमा बस्छ भनेर हेर्दा पनि कस्तो सिर्जना लिएर आउँछ, उसको चेतना र चिन्तनको स्तर के हो भनेर मान्छेले हेरून् जस्तो लाग्छ’, सादा जीवन उच्च विचार भएका सन्तोष भन्छन् ।

आफूले रचेको विश्व कीर्तिमानीलाई पनि उनी सिकाइ र जिम्मेवारीको एउटा खुर्दफोको मान्छन् । भन्छन्, ‘काम गर्दै जाँदाको एउटा पाटो हो कीर्तिमान । सबै थोक अब त्यही मात्र हो भन्ने होइन । कुनै कामका माध्यमबाट विश्व कीर्तिमान हुन्छ भने त्यो आश्चर्य होइन । हामी गजल गायनको अभियानमा छौं । भोलि गजल गायनमै कीर्तिमानी भयो भने त्यो त प्लस प्वाइन्ट हो ।’

कुनै गीतहरू सिर्जनाको उचाइमा पुग्नु भनेको त्यो सिर्जनाका लागि सय प्रतिशत होला तर त्यसपछिको अर्को काम त शून्यबाटै गर्ने हो नि ! भन्ने उनको धारणा छ । त्यसैले, त्यो सिर्जना उचाइमा पुग्नु जति चुनौती

थियो, अर्को रचना सुरुवात गर्न त्यतिकै चुनौतीपूर्ण छ, सन्तोष भन्छन् । उनी एउटा काममा सफल हुनुलाई जीवन नै सफल भएको पनि मान्दैनन् । ‘एउटा सिर्जना मैले सय गरेको थो । अब अर्को जस्तो गरे पनि सुनिहाल्छन् नि ! हेरी त हाल्छन् नि ! भनेर त हुँदैन । त्यो अर्कोको पनि शून्यबाटै सयमा पुग्यायो भने प्रभाव रहने हो’, उनी भन्छन् ।

संगीत क्षेत्रमा अढाइ दशक विताइसकेका श्रेष्ठ हालको नेपाली संगीत क्षेत्रमा गुणस्तरीयताको कमी भएको बताउँछन् । सस्तो लोकप्रियताका लागि जसले पनि, जस्तो पनि लेख्ने, संगीत भने र गाउने प्रवृत्तिका कारण गीत-संगीतको क्षेत्रमा चुनौती बढेको उनले महसुस गरेका छन् ।

साथै, पछिल्लो पुस्ताले संगीत सिकाइमा र अभ्यासमा कन्जुस्याई गर्ने गरेको उनको गुनासो छ । ‘गायक र संगीतमा रूचि भएकाले अनलाइन प्लेटफर्मबाट सिकन खोज्छन् । प्रशिक्षक पनि १५ सेकेन्डको टिकटक भएको छ । त्यो व्यापार, बिजनेस बढाउन ठीक होला तर कला बढाउनका लागि प्रशिक्षकको काम गर्दैन । त्यसैले सूचना मात्र दिने हो’, उनी भन्छन् ।

यो क्षेत्रमा टिकटरहन सैद्धान्तिक अध्ययनले विशेष भूमिका खेल्ने उनी बताउँछन् । भन्छन्, ‘जति अध्ययन गयो, त्यति ज्ञान बढ्छ । नयाँ कुरा सिक्छिन् । कसरी गर्ने भन्ने आइडिया मिल्छ, ऊर्जा मिल्छ । योसँगै निरन्तरको लगाव, अभ्यास र धैर्यले सफल भइने उनको विश्वास छ ।

रुन्टीगढी गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

होलेरी, रोल्पा
लुम्बिनीप्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

(प्रकाशित मिति : २०८१/१२/०८)

यस कार्यालयबाट मिति २०८१/१०/२८ गतेको नेपाल राष्ट्रिय दैनिकमा आबद्धन गरिएको तपशिल बमोजिमको ठेक्कामा विद्युतीय माध्यमबाट E-Bidding मार्फत रितपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये मुल्याङ्कनमा न्यूनतम मुल्याङ्कित निम्न बोलपत्र सारभूत रूपमा प्रभावकारी देखिएकाले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ बमोजिम सोही ऐनको दफा ४७ को प्रयोजनार्थ जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र.स.	बोलपत्र नं.	कामको विवरण	बोलपत्रदाताको नाम	कबोल अंक मु.अ.क. बाहेक
१	ROLPA/RRM/NCB/12/2081/082	होलेरी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्तरान्तित योजना	मनोज एण्ड साधना निर्माण सेवा, लिवाङ ०३, रोल्पा ।	५१,२१,३३९।३६
२	ROLPA/RRM/NCB/13/2081/082	सेमलडाँडा देखी लाखुरीडाँडा सालवाङ्ग वासिवाङ्ग लिफ्टीङ खानेपानी योजना	वि.एम.ग्लोबल कम्पनी प्रा.लि. परिवर्तन ०४, रोल्पा ।	२३,३०,६४९।७०

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

Tinau Rural Municipality

Office of The Rural Municipal Executive

Dobhan-02, Palpa

Invitation of Bids

Publication Date: 2081/12/09

- Tinau Rural Municipality Dobhan, Palpa invites electronic Bid from Nepalese eligible Bidders for following tabulated works.
- Interested eligible Bidders may obtain further information from the office of Tinau Rural Municipality Phone No:075413064/9857077098 Email: tinaururalmunicipality@gmail.com or may visit PPMO website.
- Electronic bids must be submitted through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp before 12:00 hrs. as per following table and Bid Opening will be held in same day at 13:00 Hrs on Rural Municipal Office. Bids received after this deadline will be rejected.

Contract Number	Description of Works	Estimated Amount with (VAT and PS)	Bid Security Amount (NPR)	Bid Document Fee (NPR)	Bid Opening Date.
TRM/NCB/GOODS/04/ 2081-082	Supply and Installation of Furniture and Furnishing Works at Tinau Rural Municipality Office.	32,84,922.79/-	80,000/-	3,000/-	09 Baishak 2082 Online E-Bid. (NCB)
TRM/NCB/ WORK/ 06-03RE2/2081-082	Construction of Home stay Building at Jantilung and Maramkot.	96,94,367.17/-	2,50,000/-	3,000/-	17 Chaitra 2081 Online E-Bid. (NCB)
TRM/SQ/ WORK/ 08RENEW/ 2081-082	Construction of Roadway for Budikot to Khordiwang.	18,61,018.72/-	50,000/-	1,000/-	25 Chaitra 2081 Online E-Bid. (SQ)

- If the last date of submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.
- Information to deposit the cost of bidding document in Bank: Name of the Bank: Laxmi Sunrise Bank Limited.

Name of Office: Office of Tinau Rural Municipality
Office Code no. : 40-365-13 Rajasho Shirsak Num :-14229040.
Office Account No:0810300028(For Bid Fee), Office Account No.:08103000185(For Bid Security)

Cheif Administrative Officer